

PÄRNU TURVALISUS 2008

ARUANNE

Tellija: Pärnu Linnavalitsus

TALLINN

NOVEMBER 2008

SISUKORD

UURINGU PÕHIJÄRELDUSED	4
UURINGU METOODIKA	7
VASTAJATE PORTREE	7
UURINGU PÕHITULEMUSTE ANALÜÜS	9
PÄRNU LINNA LIIKLUS	10
Millised on pärnu linna liikluse suurimad ohuallikad?	11
Milliseid ristmikke peavad linnaelanikud halva liikluskorraldusega ristmikeks?	12
Millele peaks politsei liiklusjärelvalves eelkõige oma tähelepanu pöörama?	14
PÄRNU LINNA AVALIK KORD	15
Kui suureks peavad Pärnu linna elanikud tõenäosust, et nad võivad oma linnas sattuda järgmistesse ohtlikesse olukordadesse?	16
Liikumine pimedal ajal Pärnu linnas	17
Kui suureks hindavad Pärnu inimesed võimalust, et nad võiksid linnas päevasel ajal langeda kuriteo või muu ebameeldivuse ohvriks?	18
Kas turvalisus sõltub sellest, Pärnu linnas liigutakse suvisel või talvisel perioodil?	19
Kuivõrd ohutu on Pärnu linnas avalike ürituste külastamine?	20
Kas Pärnu elanikud pooldavad hilisõhtuste ürituste korraldamist kesklinna piirkonnas?	20
Millistele sihtgruppidele peaks politsei eelkõige tähelepanu pöörama, et Pärnu linnas oleks turvalisem liikuda?	21
Kuidas oleks võimalik suurendada Pärnu linnaruumi turvalisust?	23
HINNANGUD POLITSEI TÖÖLE	25
Kokkupuuted politseiga	25
Kuidas on jäädud rahule politsei tööga?	27
Mis põhjustab rahuolematust politsei tööga?	28
Kodanike endi aktiivsus politsei poole pöördumisel – mobiiltelefoni näide	28
Kas suurem hulk patrullivaid politseinikke suurendaks turvatunnet? ...	29
LASTE TURVALISUSE PROBLEEMID	30
Laste turvalisus	30
Millised ohud ähvardavad lapsi väljaspool kodu?	31
Kas kodu lähistel on lapse vaba aja veetmine turvaline?	32
Mis kellani lubatakse alla 6-aastastel lastel täiskasvanuteta viibida õues, avalikus kohas?	32

Mis kellani lubatakse 7 kuni 12-aastastel lastel täiskasvanuteta viibida õues, avalikus kohas?	33
Mis kellani lubatakse 13 kuni 15-aastastel noortel täiskasvanuteta viibida õues, avalikus kohas?	33
Mis kellani lubatakse 16 kuni 17-aastastel noortel täiskasvanuteta viibida õues, avalikus kohas?	33
NOORTE KURITEGEVUS	33
Kas noorte kuritegevus Pärnus on probleemiks?	33
Mis põhjustab noorte kuritegevust?	34
Millised on alaealiste poolt toime pandud õigusrikkumised?	36
Kuivõrd lihtne on alaealistel Pärnus narkootikume hankida?	37
Kui sageli tarvitavad Pärnu alaealised pidudel ja muudel koosviibimistel narkootikume?	38
Mõjusaimad võimalikud karistusviisid	38
Alkoholi tarvitamine alaealise poolt	38
Tubakatoodete tarvitamine alaealiste poolt	39
Narkootikumide tarvitamine alaealiste poolt.....	39
Vargused alaealiste poolt	39
Kui alaealine vandaalitseb või huligaanitseb	40
Vägivallateod (näiteks peksmine, koolivägivald).....	40
Mida peaks tegema politsei ja Pärnu Linnavalitsus, et ennetada ja vähendada alaealiste kuritegevust?	40
LINNAOSA TURVALISUS	41
Kas linnaosas on viimasel aastal toime pandud vandalismiakte?	42
Rahulolu linnaosa tänavavalgustusega	44
Linnaosade suurimad probleemid	45
Reaalne kokkupuude kuritegevusega Pärnu linnas?	46
Mida teha oma linnaosa turvalisuse parandamiseks?	48
KODU JA KODUÜMBRUSE TURVALISUS	48
Suhted naabritega.....	49
Naabrivalve	50
Kuidas iseloomustada koduümbrust, kus Pärnu elanikud elavad?	51

UURINGU PÕHIJÄRELDUSED

- Pärnu liiklust peab 2/3 Pärnu elanikest üldiselt ohutuks. 30% inimestest peab liiklust ohtlikuks. Suurimateks ohuallikateks peetakse eelkõige sõidukijuhtide hoolimatust, olukorda ülekäiguradadel, jalgrattateede puudumist ning parema käe reegli eiramist samaliigistel ristmikel.
- Kõige ohtlikumaks ristmikuks peetakse Raba-Ehitajate tee ning Tallinna mnt. Ristmikku.
- Üldiselt tunnevad Pärnu elanikud end linna avalikes kohtades turvaliselt (80% küsitletuist). Vaid 3% küsitletuist tunneb end väga ebaturvaliselt.
- Kõige suurem on tõenäosus, et linna avalikes kohtades viibivad agressiivselt käituvad noortekambad (55% vastanuist), et Pärnu elanikke tülitab avalikes kohtades alkoholijoobes inimene (42%) ja et Pärnu elaniku sõiduvahend varastatakse ära (30% vastajatest).
- Vaid 20% küsitletuist arvab, et pimedas saabudes on täiesti ohutu üksinda liikuda Pärnu linna erinevates osades. Võrreldes 2002 aasta uuringuga on olukord veidi paranenud. Kuid see võrdlus on mõnevõrra ebakindel.
- 10% elanikest arvab, et päevasel ajal on küllaltki suur oht sattuda kuriteo või mõne muu ebaseaduse ohvriks. Väga väikseks peab sellist ohtu 27% pärnakatest.
- Pärnus ei tunnetata oluliselt liikumise turvalisuse erinevust aastaegade lõikes.
- 78% Pärnu elanikest peab avalike ürituste külastamist küllalt ohutuks. 13% vastajatest peab seda ettevõtmist aga küllalt ohtlikuks.
- 2/3 Pärnu elanikest pooldab hilisõhtuste ürituste korraldamist kesklinnas, iga viies elanik on aga sellele vastu.
- Pärnu elanikud soovivad, et politsei peab eelkõige rõhu panema võitlusele narkomaaniaga seotud kuritegevusele ning vandaalitsejate ja varaste vastu võitlemisele.
- Pärnu turvalisust aitaks elanike arvates oluliselt parandada, kui muudetakstõhusamaks tänavate ja parkide valgustust, et linnas oleks rohkem politsei jalgsipatrulle ja et Pärnus toimiks videovalvesüsteem.
- 56% vastajatest ei ole viimase 12 kuu jooksul politseiga kokku puutunud. 17% pärnakatest on ise pöördunud politsei poole teatamaks õigusrikkumisest, 17% vastajaist otsis politseist ka abi. 7% juhtumistest pöördus politsei elanike poole, sest nad olid toime pannud mõne õigusrikkumise.

- 3/4 Pärnu elanikest on politsei tööga üldiselt rahul. 18% on aga vastupidisel arvamusel. Rahulolematuse põhjusteks on asjaolud, et politseinikke liigub tänavatel liiga vähe, et puudub turvatunne, et politsei suhtub kergekäeliselt tavakodaniku probleemidesse.
- 63% Pärnu elanike arvates suureneks turvatunne, kui tänavatel liiguks rohkem politseinikke.
- Inimeste valmisolek näiteks mobiiltelefoni varguse korral pöörduda politseisse on päris suur. 64% vastajatest väidavad, et mobiiltelefoni vargus on piisavalt oluline põhjus, miks pöörduda politsei poole.
- 3/4 alaealiste laste vanematest hindas lapse liikumist Pärnu linnas küllaltki turvaliseks. Lastele peetakse linnas ohtlikeks eelkõige agressiivseid noortekamпасid, aga ka agressiivset liikluskultuuri ning alkoholijoobes isikuid. Iga viies lapsevanem pidas ohtlikuks ka lasteahistajaid.
- 2/3 Pärnu elanikest peab küllaltki turvaliseks lapse vaba aja veetmist kodu lähistel või naabruskonnas. 17% vastajaist peab seda aga küllaltki ebaturvaliseks.
- Lapsevanemad suhtuvad küllaltki rangelt oma laste väljasviibimisse ilma täiskasvanuteta. Alla 6 aastaste puhul 3/5 vastajaist ei luba lastel hetkegi üksinda väljas olla. Samas aga leidub vanemaid, kes lubavad lastel üksinda väljas olla kuni kella 21.00ni.
- 7-12 aastastel lubatakse reeglina väljas olla kuni kella 21.00ni.
- 13-15 aastaseid lapsi lubab 54% lastevanematest üksinda väljas olla kuni kella 23.00ni ja 29% lubab olla kella 21.00ni.
- 16-17 aastaste puhul seab 37% vanemaid hiliseimaks kellaajaks 23.00. 1/4 vanematest aga ei sea lapsele mingeid piire ette.
- Noorte kuritegevus on pärnakate arvates kindlasti oluline teema, sest 49% elanikest arvab, et tegu on küllaltki suure probleemiga.
- Pärnu elanike arvates tingivad noorte kuritegevuse eelkõige puudulikud vaba aja veetmise võimalused, noorte karistamatuse tunne ning vähene kontroll ja järelevalve.
- Elanike arvamustest selgub, et noorte kõige levinumateks õigusrikkumisteks on alkoholi ja/või tubaka tarvitamine (75% vastajaist), vandaalitsemine/huligaansus (64%) ja vägivallateod (38%).
- 51% elanikest leiab, et noortel on päris lihtne narkootikumede hankida, mida 44% vastajate arvates tarvitavad noored pidudel ja muudel koosviibimistel küllaltki sageli.
- Noorte õigusrikkumised on elanike arvates päris tõsine probleem. Seetõttu selgitati välja, millised karistusmeetmed on elanike arvates tõhusaimad. Vastavalt õigusrikkumise iseloomule varieeruvad ka pakutavad karistused. Üldistades neid tulemusi võib öelda, et koolikorralduslikke

meetmeid, rahatrahvi ja hoiatamist pidasid pärnakad kõige vähem mõjusateks karistusmeetmeteks

- Väljapääsu noorte õigusrikkumistest näeb Pärnu linna elanikkond selles, et tuleks rohkem luua tasuta huvialaringe ning ehitada spordiplatse ning tänavatel liiguks rohkem politseinikke.
- 80% küsitletuist peab oma linnaosa turvaliseks. Kõige turvalisemaks peavad oma linnaosas Kesklinna/Eeslinna/Rannarajooni elanikud.
- Vandaalitsemist esineb küllaltki sageli. Vaid 13% vastajatest oli seisukohal, et nende linnaosas ei ole viimase 12 kuu jooksul üldse mitte midagi lõhutud.
- Oma linnaosa valgustusega on rahul 63% linnaelanikest, kuid samas 37% vastajaist on vastupidisel seisukohal.
- Linnaosade elanikud peavad oma elukoha suurimateks probleemideks hulkuvaid noortekampasid (80%) vastajatest, alkohoolikuid ning asotsiaale (53%), pimedaid tänavaid (43%) ning vargusi tänaval (30%) või korterist (27% vastajatest). Need on ilmselgelt liiga suured suhtarvud.
- Pärnu elanike kokkupuuted probleemsete situatsioonidega on üpris sagedased. Mõned neist situatsioonidest on veidi pehmemad (näiteks kohtumine alkoholijoobes inimesega, lärmakate naabrite olemasolu, probleemsed parkimise probleemid õues jms), kuid samas on 21% vastajatel rikutud või lõhutud nende vara, 13% vastajatelt või nende perekonnaliikmetelt on tänaval midagi varastatud, 10% vastajatest või nende pereliikmetest on sattunud füüsilise vägivalla ohvriteks. 7% vastajatele või nende pereliikmetele on pakutud narkootikume müüa ja 7% vastajatel on kogemus nende autosse tungimisest varastamise eesmärgil. Need suhtarvud on päris mõtlemapanevad.
- Suur osa vastajatest ei oska öelda, kuidas turvalisust Pärnu linnas suurendada. Peamiseks ettepanekuks on jalgsi patrullivate politseinike arvu suurendamine, seda ka öösel.
- Hoolimata sellest, et Pärnus on rohkesti õigusrikkumisi, ei pea 48% vastajatest vajalikuks paigutada oma korterile/majale valvesignalisatsiooni. 58% vastajate arvates on neil naabritega head suhted, mis töötab loomulikult viisil naabrivalvena. Naabrivalve on probleemiks suuremates korterelamutes, sest seal leidub suurim arv neid inimesi, kes naabritega ei suhtle ega tunne neid. Naabrivalvet ei ole seni korraldanud 79% vastajatest.
- Piirkonda, kus inimesed elavad, peavad nad valdavalt meeldivaks (90% vastajatest) ja seal on lastele mängimiseks piisavalt ruumi (54%). Paraku on neis kohtades ka päris palju negatiivseid külgi: asotsiaalide/alkohoolikute koosviibimised (43%), kaklused (34%), levinud kuritegevus (28%), narkootikumide tarvitamine (20%) ning tühjade/mahajäänud majade olemasolu (7%).

UURINGU METOODIKA

Ajavahemikul 13. september kuni 13. oktoober viis sotsiaal- ja turu-uuringute firma Saar Poll läbi küsitluse, mille teemaks oli Pärnu linna turvalisus. Suulise intervjuu vormis küsitleti 301 Pärnu linna elanikku. Respondentide valikuks kasutati proportsionaalset juhumeetodit. Selle aluseks oli Pärnu elanikkonna jaotus linnaosade kaupa. Küsitlusse kaasati Saar Polli 13 kogenud intervjuerijat. Enne küsitluse algust toimus Pärnus instrueerimine. Küsitlemine toimus Pärnu linnavalitsuses välja töötatud ankeedi alusel.

Valimi moodustamise eelviimasel etapil kasutati marsruutmeetodit, viimasel etapil välja valitud leibkonnas küsitleti seda inimest, kellel oli 15-74 aastatest leibkonnaliikmetest viimati sünnipäev. Selline lähenemine tagas valimi tegemise kahe olulise printsiibi – juhuslikkus ning võrdse võimaluse kõigil Pärnu linna elanikel saada küsitletuks.

Analüüsis on kokku võetud mitmed linnaosad, sest muidu ei oleks vastanute arv olnud piisavalt suur statistiliste järelduste tegemiseks.

VASTAJATE PORTREE

		KOKKU	
		Arv	%
Sugu	Mees	136	45,2%
	Naine	165	54,8%
Vanus	15-19	21	7,0%
	20-29	30	10,0%
	30-39	54	17,9%
	40-49	60	19,9%
	50-59	59	19,6%
	60-74	77	25,6%
Rahvus	Eestlane	220	73,1%
	Venelane	67	22,3%
	Muu	14	4,7%
Perekonnaseis	Abielus	136	45,2%
	Vallaline	53	17,6%
	Kooselus partneriga	52	17,3%
	Lahutatud	33	11,0%
	Lesk	27	9,0%
KOKKU		301	100,0%

		KOKKU	
		Arv	%
Haridus	Alg- või põhiharidus	39	13,0%
	Kutseharidus (ilma keskhariduseta)	18	6,0%
	Keskharidus	72	23,9%
	Keskeriharidus	96	31,9%
	Kõrgharidus	76	25,2%
Leibkonna keskmine netosissetulek kuus ühe liikme kohta	Alla 1000 krooni	3	1,0%
	1001-3000 krooni	24	8,0%
	3001-5000 krooni	81	26,9%
	5001-7000 krooni	52	17,3%
	7001-9000 krooni	32	10,6%
	Üle 9000 krooni	35	11,6%
	KEELDUS	36	12,0%
	RASKE ÕELDA	38	12,6%
Põhitegevus	Töötan täiskohaga	165	54,8%
	Töötan osalise ajaga	36	12,0%
	Töötu	11	3,7%
	Kodune (nt lapsehoolduspuhkusel)	9	3,0%
	Õpilane, üliõpilane	25	8,3%
	Mittetöötav pensionär, invaliid	55	18,3%
Kas Te elate ...?	Kuni 12 korteriga korterelamus	30	10,0%
	13 või enama korteriga korterelamus	167	55,5%
	Eramajas	100	33,2%
	Ridamajas	4	1,3%
Millises linnaosas Te elate?	Vana-Pärnu	13	4,3%
	Ülejõe	40	13,3%
	Rääma	81	26,9%
	Kesklinn	18	6,0%
	Eeslinn	42	14,0%
	Mai	58	19,3%
	Rannarajoon	20	6,6%
	Raeküla	29	9,6%
Kui kaua Te olete selles linnaosas elanud?	Vähem kui 1 aasta	11	3,7%
	1-5 aastat	48	15,9%
	Üle 5 aasta	171	56,8%
	Kogu oma elu	71	23,6%
KOKKU		301	100,0%

UURINGU PÕHITULEMUSTE ANALÜÜS

Turvalisust peetakse üheks inimese põhivajaduseks. Söömise, joomise ja seksuaalvajaduse kõrvale jääb ka turvalisuse vajadus. Turvalisust võib vaadelda kui garanteeritud ja tunnetatud heaolu. Käesolevas uuringus käsitleme turvalisust eelkõige keskkonna turvalisuse aspektist. Antud keskkonnaks on Pärnu linn. Keskendume kuritegevuse – ja vägivalda vastasele kindlustatusele Pärnus. Vaadeldakse ka liiklust kui võimalikku ohuallikat. Mida enam turvalisena inimene end oma keskkonnas tunneb, seda enam on ta rahul oma elukeskkonnaga. See on väga oluline nii kohalike elanike kui ka külaliste jaoks. Kuurortlinnale on turvalise linna maine iseäranis oluline, kuna sellest sõltub ka linna ja maakonna eelarve, elanike kindlustatus tööga jms.

Turvalisuse hindamiseks puuduvad mõõdikud, mille alusel võiks väita, et üks või teine asum on turvaline või et inimeste elu selles sisendab inimestele turvatunnet. See puudutab ka Pärnu linna turvalisuse astme hindamist.

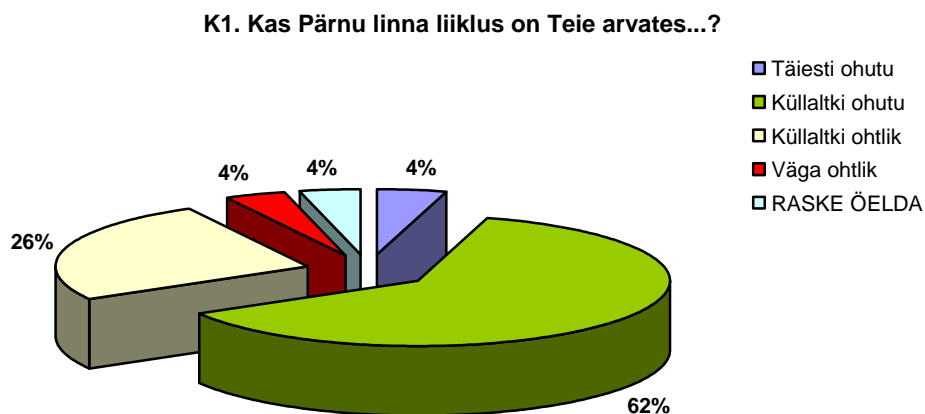
Turvalisust käsitleme Pärnu linnaelanike uuringus kui inimeste endi hoiakuid ja hinnanguid turvalisusele. Ei saa väita üheselt, kas teatud suhtarvud kõnelevad üldiselt Pärnu linnast kui turvalisest või ebaturvalisest eluruumist.

Et puuduvad ka võrdlusuuringud, siis ei saa kinnitada ka seda, kas asjad teatud valdkondades lähevad paremuse või halvemuse suunas. Aastal 2002 on Tartu Ülikooli Pärnu kolledžis valminud uuring (Maarja Joala, Ege Vaabel ja Ebe Saar. Pärnu linna elanike hinnangud linna turvalisusele ja politsei tegevusele. Diplomitöö), mille tulemusi aga ei ole üks-üheselt võimalik kõrvutada käesoleva uuringu tulemustega kahel põhjusel: küsimuste sõnastused on ning andmete kogumise meetodid on erinevad.

PÄRNU LINNA LIIKLUS

Kõigepealt andsid vastajad hinnanguid Pärnu linna liiklusele: „Kas Pärnu linna liiklus on Teie arvates ohutu, küllaltki ohutu, küllaltki ohtlik või väga ohtlik.

Kahe kolmandiku vastajate (66%) arvates võib **Pärnu linna liiklust** pidada kas **täiesti ohutuks või küllaltki ohutuks** (vt graafik K1), kusjuures selle hinnangu andmisel domineerisid ilma alaealiste lasteta respondendid lastega respondentide ees. Samas, 44%-l respondentidest olid leibkonnas alaealised lapsed ning nendest vastajatest

üksnes 7% peab liiklust küllaltki ohtlikuks või väga ohtlikuks.

Respondendid, kes pidasid liiklust kas täiesti ohutuks või küllaltki ohutuks, elasid Vana-Pärnus/Ülejõel. Need respondendid olid peamiselt suuremate kortermajade ja eramajade elanikud peamiselt vanuserühmast 30-74.

Samas liiklust **ohtlikuks** (summeeritult 29% vastajatest) hinnanud olid peamiselt Keslinna/Eeslinna/Rannarajooni piirkonnast. Ohtlikuks pidasid liiklust eelkõige inimesed vanuses 30-74 aastat (90% vastanutest).

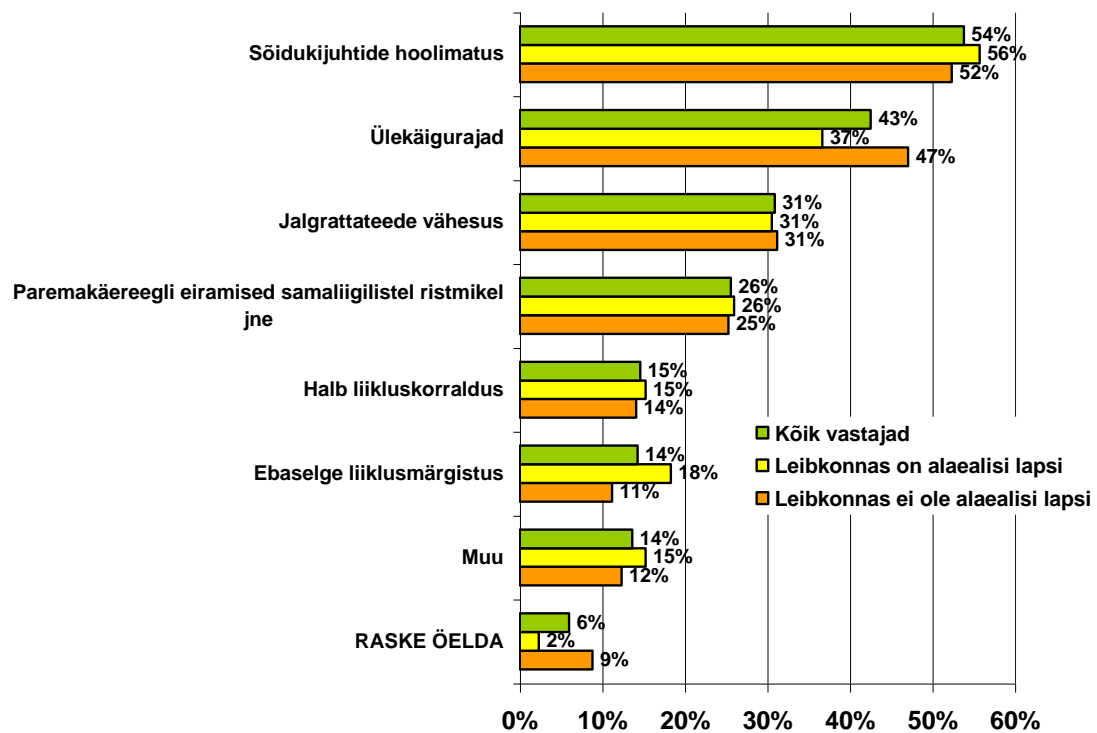
Nooremad inimesed peavad liiklust ohutumaks kui vanemad inimesed. Madalama

haridusega inimesed kalduvad ohte nägema suurematena kui haritumad inimesed. Inimese madalam sissetulek toob endaga kaasa suuremate ohtude nägemise võrreldes nendega, kellel kõrgem sissetulek. Vallalised inimesed (reeglina nooremad) näevad liikluses ohte vähem kui abielus olevad inimesed või lesed. Eestlased hindavad liiklust märksa ohutumana kui teistest rahvustest inimesed.

Millised on pärnu linna liikluse suurimad ohuallikad?

Elanikud hindasid ohuallikaid järgmiselt (vt. graafik K2)

K2. Mis on Teie arvates suurimateks ohuallikateks Pärnu linna liikluses?

Linnaelanike hinnangul on Pärnu linna liikluses suurimateks ohuallikateks **sõidukijuhtide hoolimatus** (54%) ja **ülekäigurajad** (43%). Kolmanda probleemina nimetati **jalgrattateede vähesust** (31%). **Sõidukijuhtide hoolimatust** märkisid rohkem vastajad vanuserühmadest 20-29 ja 50-74 ning eramajades elavad isikud kui suuremates korterelamutes elavad isikud (vastavalt 61% ja 51%). Huvitav oli tõik, et **ülekäiguradasid** märkisid lasteta respondendid suuremaks ohuallikaks kui alaealiste lastega respondendid (vastavalt 47% ja 37%). Samas jalgrattateede vähesust peeti suuremaks ohuallikaks võrdselt nii alaealiste laste kui lasteta respondentide hulgas (vastavalt 31%).

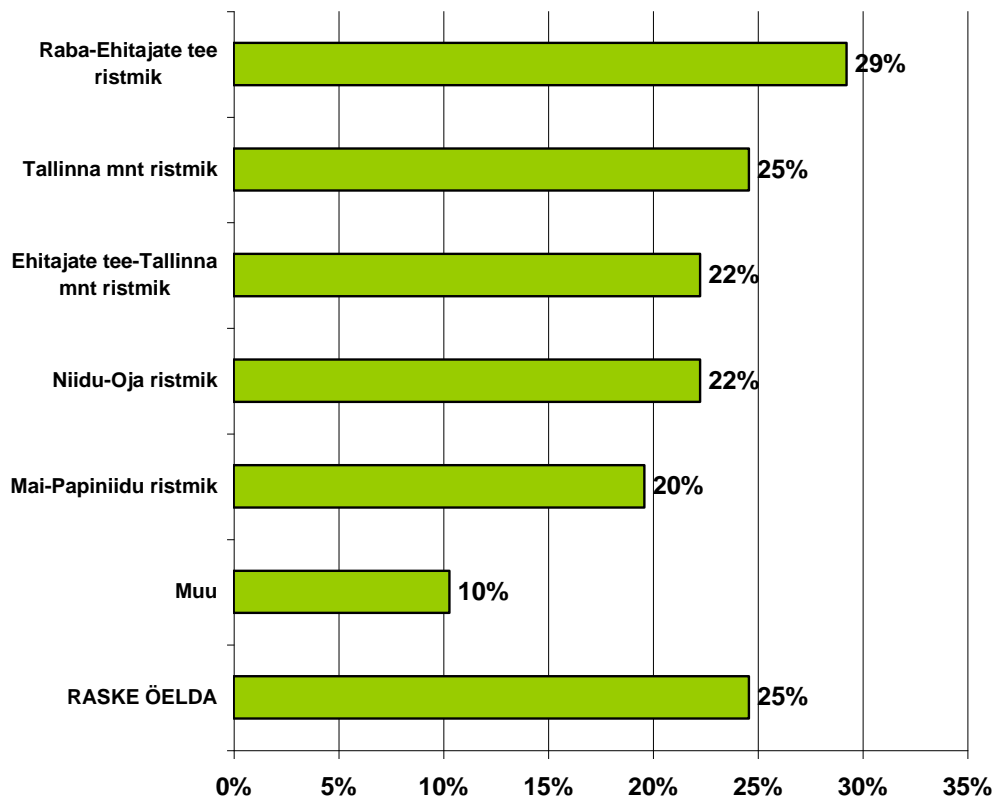
Kõigis Pärnu linnaosa piirkondades peetakse suurimaks ohuallikaks liikluses sõidukijuhtide hoolimatust. Kõige sagedamini nimetati antud põhjust Ülejõel/Vana-Pärnus (81%) ja kõige harvem Mai/Raekülas (46%).

Milliseid ristmikke peavad linnaelanikud halva liikluskorraldusega ristmikeks?

Linnakodanike hinnangul on Pärnu linnas **kõige halvema liikluskorraldusega Raba-Ehitajate tee ristmik** (29% küsitlenuist peab seda halvaks). Enim kurdavad selle üle 20-49 aastased.

Ülejäänud ülesloetletud ristmikkudest nagu Tallinna, Niidu-Oja, Ehitajate tee-Tallinna ja Mai-Papiniidu ristmikud on pea võrdse esindatusega. Neid peab ohtlikeks 20-25% Pärnu elanikest.

K3. Millised ristmikud Pärnu linnas on Teie arvates halva liikluskorraldusega?

Elanike hinnangud erinesid vastavalt sellele, millises linnaosas nad elasid. Näiteks, **Vana-Pärnu/Ülejõe** respondentide jaoks olid need Raba-Ehitajate tee ristmik (43%), Ehitajate tee-Tallinna mnt ristmik (42%) ja Niidu-Oja ristmik (36%). **Räämas** – Raba ja Ehitajate tee ristmik (40%) ja Niidu-Oja ristmik (30%). **Kesklinnas/Eeslinnas/Rannarajoonis** – Tallinna mnt ristmik (31%). **Mais/Raekülas** Mai – Papiniidu ristmik (24%).

Linnaelanike arvates peaks politsei **liiklusjärelvalves** eelkõige tähelepanu pöörama **roolijoodikute tabamisele** (60%), seejärel **kihutajatele** (30%) ja **lubadeta mootorsõidukijuhtidele** (6%). Vähem muret tuntakse **rollerijuhtide** (5%) ja **turvavööta sõitjate** pärast (0,3%).

Linnaosade võrdluses võib välja tuua ainult ühe suurema erinevuse. Nimelt 11% Keslinna/Eeslinna/Rannarajooni inimestest leiab, et liiklusjärelvalves peaks politsei

oma tähelepanu pöörama lubadeta mootorsõidukijuhtidele, teistes linnaosades arvatakse sama aga ainult 4-6% ulatuses.

Millele peaks politsei liiklusjärelvalves eelkõige oma tähelepanu pöörama?

Kõige olulisema eesmärgina peaks elanike arvates politsei tegelema roolijoodikute tabamisega. Nii arvas 60% vastajatest. Teisele kohale jääb oma prioriteedilt kihutajatega tegelemine (30% vastajatest). Kolmandale-neljandale kohale jääb tegelemine lubadeta mootorsõidukijuhtidega (6%) ning rollerijuhtidega (3%).

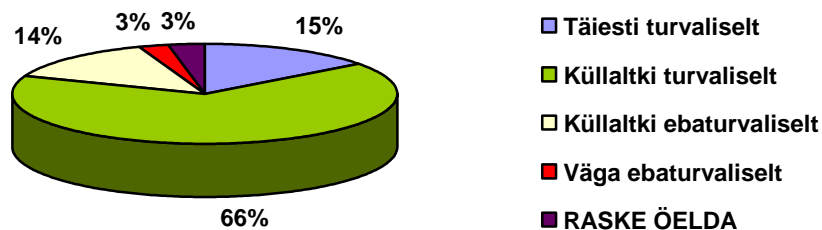
Turvavõõta sõitjad ei kujuta Pärnu elanike jaoks kõige olulisemat prioriteeti (vaid 0,3% vastajatest pidas seda probleemi kõige olulisemaks).

Kui analüüsida kõiki eesmärke nende tähtsuse järjekorras, millega peaks politsei tegelema, siis võib öelda, et rollerijuhtide ning turvavõõta sõitmist peavad Pärnu elanikud kõige vähem olulisteks probleemideks, millega tegeleda. See ei tähenda, et elanikud ei peaks neid probleeme oluliseks, kuid nad soovivad, et eelkõige tegeldaks kõige tähtsamate probleemidega, aga mitte ei mängitaks töö tegemist.

PÄRNU LINNA AVALIK KORD

Üle 80% linnaelanikest tunneb ennast **Pärnu linna avalikes kohtades** nagu tänavatel, kauplustes, parkides, rannas jne. viibides kas **täiesti turvaliselt** (15%) või **küllaltki turvaliselt** (66%), kusjuures 81%-l kõikidest vastajatest on peres **alaealised lapsed**.

K4. Kuivõrd turvaliselt tunnete ennast Pärnu linna avalikes kohtades?

Respondentide hinnangud erinesid piirkondade lõikes. **Täiesti turvaliselt** hinnangu osas domineerivad **Kesklinn/Eeslinn/Rannarajoon ja Rääma linnaosad** ning **küllaltki turvaliselt** - **Ülejõe/Vana-Pärnu ja Mai/Raeküla**. Samas **üldise turvatunde** osas (täiesti turvaline ja küllaltki turvaline kokku) **domineerib Ülejõe/Vana-Pärnu** teiste linnaosade ees.

Väiksemate kortermajade ning eramajade elanikud hindavad avalikes kohtades viibimist sagedamini küllaltki turvaliseks kui suuremate kortermajade elanikud.

Kui suureks peavad Pärnu linna elanikud tõenäosust, et nad võivad oma linnas sattuda järgmistesse ohtlikesse situatsioonidesse?

Uuringus pakuti välja 6 erinevat ohtlikku situatsiooni (vt. tabel)

Situatsioonide kirjeldus	Suur tõenäosus (% küsitletuist)	Üldse mitte tõenäoline (% küsitletuist)
Linna avalikes kohtades tülitab alkoholihoobes inimene	42	9
Linna avalikes puutute kokku narkomaaniga	14	26
Linna avalikes kohtades viibivad agressiivselt käituvad noortekambad?	55	6
Teie sõiduvahend nt auto, mootorratas, jalgratas vms varastatakse või ärandatakse	30	11
Te satute Pärnu avalikes kohtades vägivalda ohvriks	17	15
Te satute varguse või röövkallaletungi ohvriks	22	12

Küsitluse tulemused näitavad, et kõige tõsisemaks probleemiks on Pärnu elanikele võimalus kohtuda agressiivsete noortekampadega. Seda märkisid kõige sagedamini respondendid linnaosadest **Ülejõe/Vana-Pärnu (64%)** ja **Rääma (62%)**.

Hirm on suurim üle 50 aastate inimeste seas, kuid ka pooled noorematest inimestest peavad taolise kohtumise tõenäosust väga suureks. Noorte agressiivsete kampadega kohtumise suur tõenäosus ei tee kahjuks Pärnu linna mainele mitte midagi head.

Sama kehtib ka alkoholijoobes inimesega kohtumise võimalusel. Ohutunne taolise inimesega kohtumisel on loomulikult väiksem kui noortekambaga kohtumisel, kuid turvatunnet see Pärnu elanikele kindlasti ei lisa.

Respondentide arvates on **väike tõenäosus**, et Pärnu linna avalikes kohtades võiks sattuda vägivalda, varguse või röövkalaleitungi ohvriks või kokku puutuda narkomaaniga. Suhtearvud näitavad, et nende situatsioonidega kokkupuude ei olegi nii väike kui võiks oletada.

Liikumine pimedal ajal Pärnu linnas

Väga oluliseks kriteeriumiks, mille alusel peetakse linnaruumi kas ohtlikuks või mitte, on liikumine pimedal ajal. Et pimedal ajal liikumine sõltub suuresti sellest, kus liigutakse, siis küsimus detailiseeris ka paigad: baaride ja ööklubide läheduses, parkides, kesklinna tänavatel, äärelinna tänavatel, jõeäärsetel tänavatel ja rannarajoonis.

Nende vastajate arv, kes arvasid, et kas ühes või teises kohas on täiesti ohutu liikuda jäi 10-20% vahele. Järelikult ülejäänud pärnakate hinnangutes liikumisel **üksinda pimedas Pärnu linnas domineerib** hinnang **'ohtlik'** ja **'väga ohtlik'** suurel määral 'täiesti ohutu' ees.

Üle kolme neljandiku respondentidest pidas **parkides** üksinda liikumist pimedal ajal kas **ohtlikuks** või **väga ohtlikuks** (vastavalt 52% ja 31%). Ka baaride ümbrust peavad elanikud küllalt ohtlikuks. Kõige ohutumaks peeti Pärnu kesklinna tänavaid. Sinna ilmselt ulatub politsei silm ja tänavavalgus kõige paremini.

Respondentide hinnangud erinesid linnaosade lõikes, näiteks hinnang 'ohtlik' osas. **Mai/Raeküla** linnaosa respondendid pidasid ohtlikuks baaride ja ööklubide lähedust, jõeäärseid ja kesklinna tänavaid. Ülejõe/Vana-Pärnu inimesed äärelinna tänavaid.

Kui suureks hindavad Pärnu inimesed võimalust, et nad võiksid linnas päevasel ajal langeda kuriteo või muu ebameeldivuse ohvriks?

Üle poole Pärnu linna elanikest (58%) hindab **ohtu langeda päevasel ajal kuriteo või muu ebameeldivuse ohvriks** küllaltki väikeseks. Väga väikseks peab seda 27% vastajatest.

Suurimat ohtu päevasel ajal mõne kuriteo või muu ebameeldivuse ohvriks langemisel näevad Kesklinna/Eeslinna/Rannarajooni (küllaltki + väga suur oht kokku 17%) ja Rääma inimesed (16%). Ülejäänud piirkondades jääb inimeste osakaal, kes tunnevad küllaltki või väga suurt ohtu langeda päevasel ajal mõne kuriteo või muu ebameeldivuse ohvriks alla 4%.

Päevase aja turvatundes ei esine olulisi erinevusi sõltuvalt sellest, kui kaua on inimene oma linnaosas elanud (kas 1-5 aastat, üle 5 aasta või kogu oma elu) - üle 80% vastajatest peab väga või küllaltki väikeseks ohtu langeda päevasel ajal mõne kuriteo ohvriks.

Samuti hindavad küllaltki väikeseks võimalust kuriteo ohvriks langeda eramajade elanikud (65%). Väga väikseks peavad seda võimalust kõige sagedamini aga kuni 12 korteriga majaanikud (30%).

Olulisi erinevusi ei esinenud lõikes kas respondent omab lapsi või mitte- nii lastega kui lastetud perekonnad peavad üsna ebatõenäoliseks ohtu sattuda päevasel ajal kuriteo või muu ebameeldivuse ohvriks.

Abielus ja samuti ka vallalised inimesed peavad ohtu sattuda kuriteo või mõne muu ebameeldivuse ohvriks päevasel ajal mõnevõrra väiksemaks kui lahutatud/lesed (hinnangud küllaltki ja väga väike abieluinimeste puhul 89%, vallalistel 88% ja leskedel/lahutatutel 74%).

Tulemustest selgus ka, et jõukamad inimesed tunnevad ennast päevasel ajal Pärnus mõnevõrra turvalisemalt kui madalama sissetulekuga linnaelanikud. Leibkondades, kus keskmine sissetulek ühe liikme kohta jääb alla 5000 krooni tunneb väga või küllaltki suurt ohtu 17% vastajatest. Kõrgema sissetulekuga leibkondades jääb vastavate inimeste osakaal alla 6%.

Kas turvalisus sõltub sellest, Pärnu linnas liigutakse suvisel või talvisel perioodil?

Pärnus ei tunnetata oluliselt **liikumise turvalisuse erinevust aastaegade lõikes** - 32% vastajatest leiab, et ühtviisi ohtlik on nii talvisel kui suvisel perioodil. 26% linnaelanikest peab aga suvist perioodi ohtlikumaks kui talvist ning 22% tunneb, et talvel on jällegi ohtlikum liigelda kui suvel. 14% vastajatest aga arvab, et aasta läbi on ühtviisi ohutu.

Linnaosade võrdluses tunnevad talvel kõige suuremat ohtu liiklemiseks Ülejõe/Vana-Pärnu inimesed (34%) ja kõige väiksemat Mai/Raeküla 14%. Mai/Raeküla elanikest 36% tunnevad hoopis, et suvel on ohtlikum liigelda kui talvel. Rääma elanikest 38% arvab, et aasta läbi on Pärnus ühtviisi ohtlik. Kõige suurem hulk inimesi (25%), kes tunnevad, et aasta läbi on ühtviisi ohtu elavad Kesklinna/Eeslinna/Rannarajooni piirkonnas.

Naabrivalvega ja -valveta piirkondade võrdluses tuli välja üsna suur erinevus selles, et naabrivalvega elumupiirkondade inimestest 44% tunneb, et suvel on ohtlikum liigelda kui talvel, naabrivalveta aga poole vähem - 22%. Naabrivalveta elanikud peavad sagedamini Pärnut aasta läbi ohtlikuks kui naabrivalvega inimesed (vastavalt 35% ja 20%). Võrdselt mõlemast piirkonnast aga ligi 13% inimesi leiab, et aasta läbi on ühtviisi ohutu.

Vastajatest, kes on kogu oma elu ühes linnaosas elanud, tunneb 35%, et aasta läbi on ühtviisi ohtlik. 33% nendest inimestest, kes on oma linnaosas elanud 1-5 aastat tunneb, et suvel on ohtlikum kui talvel.

Kuivõrd ohutu on Pärnu linnas avalike ürituste külastamine?

Valdav osa elanikke leiab, et **avalike ürituste külastamine** on küllaltki ohutu (64%). Täiesti ohutuks peab seda vaid 14% vastajatest. 13% inimestest aga peab seda üsna ohtlikuks. Linnaosade lõikes suuri erinevusi ei esine - enamik linnaelanikke, olenevalt linnaosast peavad avalike ürituste külastamist küllaltki ohutuks. Teistest linnaosadest pisut enam peavad Kesklinna/Eeslinna/Rannarajooni elanikud ürituste külastamist ohtlikumaks – 21% vastajatest hindab seda küllaltki ohtlikuks.

Naabrivalvega piirkondade elanikud peavad avalike ürituste külastamist ohtlikumaks kui naabrivalveta piirkondade elanikud (hinnangud “küllaltki ohtlik” vastavalt 17% ja 11%).

Olulisi erinevusi ei esine selles lõikes, kui kaua on respondent oma linnaosas elanud - üle 75% elanikest peab avalike ürituste külastamist väga või küllaltki ohutuks.

Kas Pärnu elanikud pooldavad hilisõhtuste ürituste korraldamist keslinna piirkonnas?

Enamik vastajaid (68%) pooldab **hilisõhtuste ürituste korraldamist keslinna piirkonnas**, vastupidisel arvamusel on 21% vastajatest ning 12% linnaelanikest ei oska seisukohta võtta.

Kõige enam on hilisõhtuste ürituste korraldamise poolt Rääma rajooni elanikud - neist 42% valis vastusevariandi “pooldan väga”. Ülejõel/Vana-Pärnus on väga pooldajaid vaid 4%. Ülejõel/Vana-Pärnus on aga ülekaalukalt palju inimesi, kes pigem pooldavad (60%). Kesklinna/Eeslinna/Rannarajooni inimestest pooldab väga ürituste korraldamist 24% vastajatest.

Naabrivalve ja -valveta piirkondade võrdluses tuli esile üsna suur erinevus hinnangus „pooldan väga“ - 26% naabrivalveta piirkondade inimestest pooldab väga hilisõhtuste ürituste korraldamist keslinna piirkonnas, naabrivalvega inimestest tunduvalt vähem - 9%. Üsna võrdselt pigem pooldavad hilisõhtuste ürituste korraldamist nii naabrivalvega kui -valveta elanikud (vastavalt 46% ja 44%).

Võrdluses kui kaua ajaliselt on respondent oma linnaosas elanud selgus, et vastajatest kes on kogu oma elu ühes linnaosas elanud, 38% pooldab väga hilisõhtuste ürituste korraldamist kesklinna piirkonnas. Nendest aga, kes on elanud vastavas linnaosas 1-5 aastat pooldavad väga 23% ja üle 5 aasta 18%. Pigem aga pooldavad hilisõhtuste ürituste korraldamist 52% elanikest, kes on oma piirkonnas elanud 1-5 aastat (üle 5 aasta pooldab pigem 46% ja kogu elu elanud 35%).

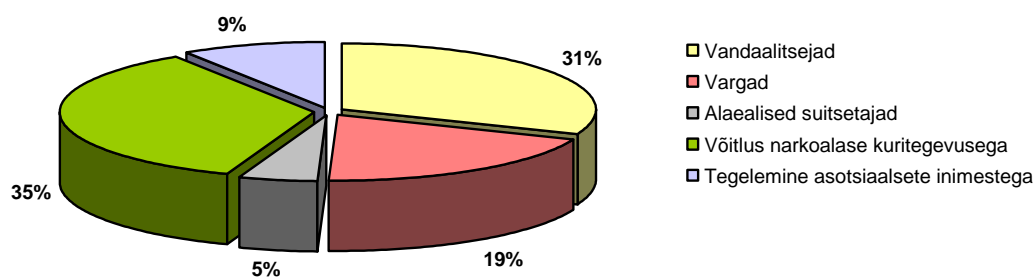
Hilisõhtuste ürituste korraldamise küsimuses rahvuslikus lõikes olulisi erinevusi ei esinenud - nii eestlased kui ka mitte-eestlased suuremas osas pooldavad ürituste korraldamist (eestlased 67% ja mitte-eestlased 72%).

Koos alaealiste lastega elavad leibkonnad pooldavad isegi rohkem hilisõhtuste ürituste korraldamist kui lastetud leibkonnad (vastavalt 78% ja 60%).

Millistele sihtgruppidele peaks politsei eelkõige tähelepanu pöörama, et Pärnu linnas oleks turvalisem liikuda?

Vastajatel paluti reastada erinevad tegevused, millele politsei peaks avaliku korra tagamisel eelkõige oma tähelepanu pöörama (esimene valik).

K15. Olulise järjekorras tegevused, millele politsei peaks avaliku korra tagamisel eelkõige oma tähelepanu pöörama

Avaliku korra tagamisel arvatakse, et politsei peab kõige enam tähelepanu pöörama **narkoalase kuritegevusega võitlusele (35%), vandaalitsejatele (31%) ja varastele (19%)**. Kõige vähemolulisteks sihtgruppideks peetakse **alaealisi suitsetajaid (5%) ja tegelemist asotsiaalsete inimestega (9%)**. Kui aga summeerida kõik

tähtsusjärjekorras antud suhtarvud, siis selgub, et kõik vaadeldud sihtgrupid on vastajate jaoks olulised, lihtsalt esmased prioriteedid on erinevalt määratletud. See tähendab, et kõigi nende gruppidega peab tegelema, ühti neist ei tohi tähelepanuta jätta.

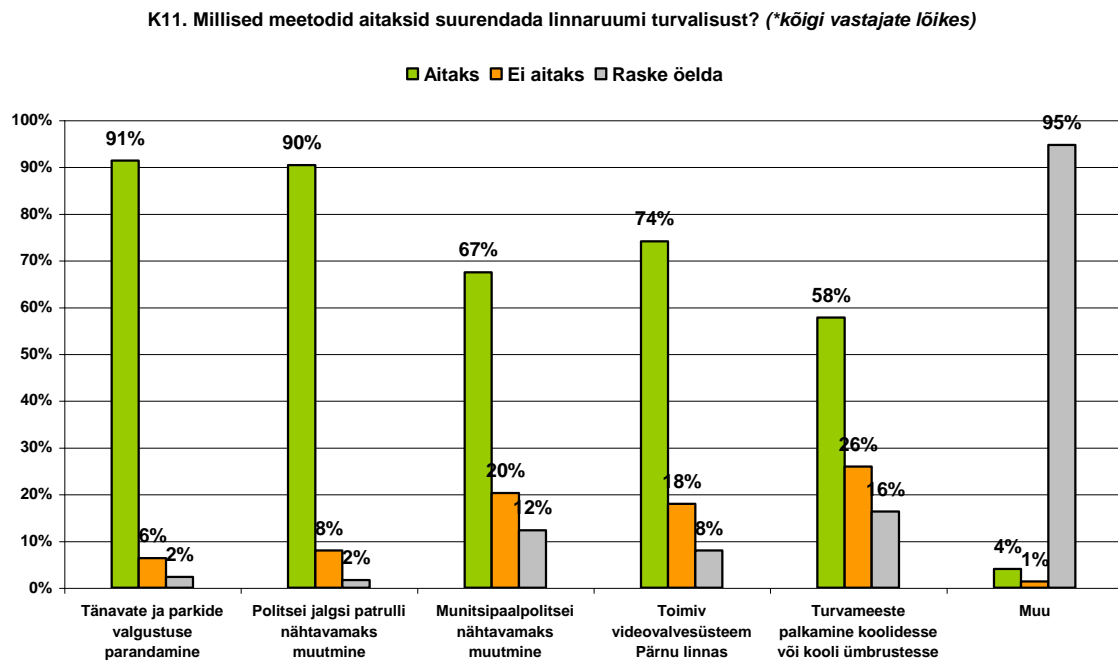
Linnaosade lõikes tulid välja mõningad erinevused. Nimelt Ülejõe/Vana-Pärnu inimeste jaoks on kõige tähtsam, et politsei tegeleks vandaalitsejatega (42%), Räämas aga leitakse ülekaalukalt, et politsei peab esmalt tähelepanu pöörama narkoalasele kuritegevusele (46%). Võitlust narkoalase kuritegevusega peetakse üsna oluliseks ka Mai/Raeküla piirkonnas (44%). Kesklinnas/Eeslinnas/Rannarajoonis peetakse võrdselt oluliseks politsei tegelemist vandaalitsejate ning varastega (25%).

Inimesed, kes on oma linnaosas elanud üle 5 aasta, leiavad 36% ulatuses, et eelkõige peab politsei avaliku korra tagamisel oma tähelepanu pöörama vandaalitsejatega tegelemisele (1-5a 19% ja kogu oma elu elanud 28%). 50% inimestest, kes on elanud oma linnaosas 1-5 aastat arvavad, et politsei peaks oma tähelepanu pöörama eelkõige võitlusele narkoalase kuritegevusega (üle 5 aasta 29% ja kogu oma elu elanud 35%).

Samuti rahvuslikus lõikes esinesid mõningad erinevused politsei töö prioriteetide hinnangutes. Eestlastest 37% arvab, et eelkõige peab politsei tähelepanu pöörama võitlusele narkoalase kuritegevusega. Mitte-eestlastest leiab sama mõnevõrra vähem inimesi - 31%. Eestlaste jaoks on oluliselt teiseks probleemiks vandaalitsejad (33%), mitte-eestlastest nimetas seda 27%. Samuti leiavad eestlased 6 protsendipunkti võrra enam, et politsei peab oma tähelepanu suunama varastele (vastavalt 21% ja 15%). Alaealised suitsetajad ja tegelemine asotsiaalsete inimestega on aga mitte-eestlaste jaoks suurem probleem kui eestlastele (vastavalt 10% ja 3% ning 17% ja 6%).

Kuidas oleks võimalik suurendada Pärnu linnaruumi turvalisust?

Linnaelanikel paluti hinnata erinevaid meetodeid, mis võiksid suurendada edaspidi linnaruumi turvalisust.

Selge enamus vastajaid arvab, et linnaruumi turvalisuse suurendamiseks aitaks **tänavate ja parkide valgustuse parandamine** (91%), **politsei jalgsipatrulli nähtavamaks muutmise** (90%), **munitsipaalpolitsei nähtavamaks muutmise** (67%), toimiv videovalvesüsteem Pärnu linnas (74%) ja turvameeste palkamine koolidesse või kooli ümbrusesse (59%).

Peaaegu kõikidest linnaosadest üle 90% vastajatest on arvamisel, et **tänavate ja parkide valgustuse** parandamine aitaks suurendada linnaruumi turvalisust - ainukeseks erandiks on selles küsimuses Kesklinna/Eeslinna/Rannarajooni inimesed, kes jagasid antud arvamust 80% ulatuses. Samuti üle 95% inimestest, kes on oma linnaosas elanud terve elu usuvad, et **tänavate ja parkide valgustuse parandamine** ja **politsei jalgsipatrulli nähtavamaks** muutmise aitaks kaasa linnaruumi turvalisuse

suurendamisele (nendest, kes on elanud 1-5a usuvad seda 81% ja üle 5 aasta 92%). Eramajade elanikud 96% ulatuses arvavad, et linnaruumi turvalisust aitab suurendada **tänavate, parkide valgustuse parandamine ja politsei jalgsipatrulli nähtavamaks muutmine**. Väiksemate kortermajade elanikest arvab sama 83% ja 90% ulatuses ning suuremate kortermajade inimestest vastavalt 90% ja 87%. Kõige suurem erinevus vastaja maja tüübi lõikes seisnes selles, et 75% eramajade elanikest usub, et turvalisus suureneks, kui turvamehi palgataks koolidesse või kooli ümbrusesse. Väiksemate kortermajade elanikest arvab sama aga alla poole - 40% ja suurematest kortermajadest 50% vastajaid.

Politsei **jalgsipatrulli** nähtavamaks muutmisega nõustuvad kõige sagedamini Vana-Pärnu/Ülejõe elanikud (96%), kõige vähem Rääma (83%).

Munitsipaalpolitsei nähtavamaks muutmisega olid valdavalt kõik linnaosade elanikud nõus. Kõige enam aga jällegi Ülejõe/Vana-Pärnu inimesed (79%). Räämas ja Kesklinnas/Eeslinnas/Rannarajoonis jääb nende inimeste hulk, kes usuvad, et munitsipaalpolitsei nähtavamaks muutmisega linnaruumi turvalisus suureneb 60-61% piiridesse. 73% vastajatest, kes on elanud oma linnaosas terve elu arvab, et munitsipaalpolitsei nähtavamaks muutmine suurendaks linnaruumi turvalisust. Vastajad, kes on aga elanud oma linnaosas 1-5 aastat, arvavad seda tunduvalt vähem - 46%.

Toimiva **videovalvesüsteemi** mõjusse usuvad kõige enam Ülejõe/Vana-Pärnu elanikud (91%) ja kõige vähem Kesklinna/Eeslinna/Rannarajooni inimesed (59%). Seda soovib ka 76% inimestest, kes on kogu oma elu ühes linnaosas elanud ja 65% nendest, kes on elanud linnaosas 1-5 aastat.

Turvameeste palkamist koolidesse või koolide ümbrusesse soovivad kõige enam Ülejõe/Vana-Pärnu ja Mai/Raeküla inimesed (ligi 75%). Kõige vähem aga Kesklinna/Eeslinna/Rannarajooni inimesed (39%). Samuti vastajad, kes on oma linnaosas elanud üle 5 aasta - 65% (1-5a 40% ja kogu elu elanud 55%).

Mõnda muud varianti, mis võiks linnaruumi turvalisust suurendada usub kõige enam Kesklinna/Eeslinna/Rannarajooni inimesi – 10%.

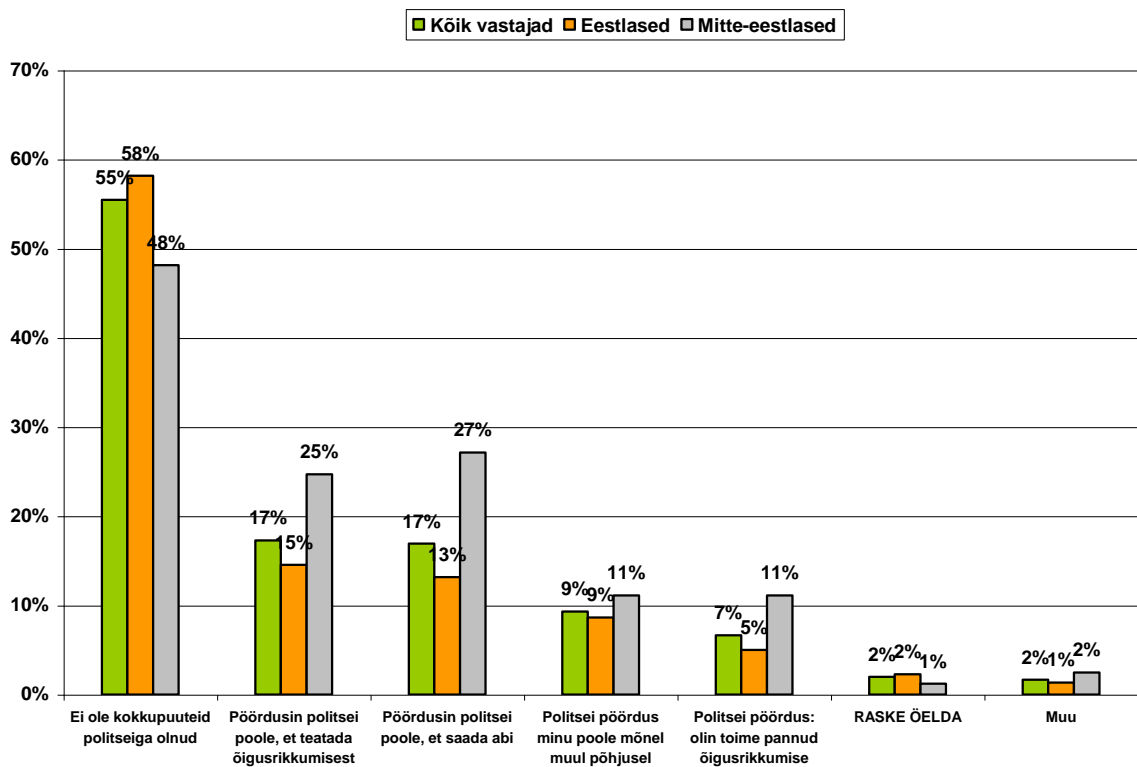

HINNANGUD POLITSEI TÖÖLE

Kokkupuuted politseiga

Järgnevalt sooviti teada, kas ja mis põhjustel on Pärnu linnaelanikel viimase 12 kuu jooksul olnud kokkupuuteid politseiga.

K12. Millistel põhjustel on Teil või Teie pereliikmetel viimase 12 kuu jooksul olnud kokkupuuteid politseiga?

Enam kui pooltel vastajatest (55%) **ei ole** viimase 12 kuu jooksul politseiga kokkupuuteid olnud. 17% pärnakatest on pöördunud politsei poole, **et teatada õigusrikkumisest**. Sama palju leidis neidki, kes otsisid politseist **abi**. 9% elanikest väitis, et nende poole **pöördus politsei mõnel muul põhjusel** kui õigusrikkumise toimepanemine ja 7% on neid Pärnu elanikke, kelle poole **politsei pöördus, sest nad olid toime pannud õigusrikkumise**.

Linnaosade lõikes võib öelda, et kõige vähem on politseiga kokku puutunud Ülejõe/Vana-Pärnu elanikud - 76% vastajatest ütles, et nad ei ole politseiga kokku puutunud. Kõige enam on aga politseiga kokkupuuteid olnud Kesklinna/Eeslinna/Rannarajooni ja Rääma inimestel – vastavatest linnajagudest vastas umbes 47% inimesi, et neil **ei ole** viimase 12 kuu jooksul kokkupuuteid politseiga olnud.

Õigusrikkumiste teatamise pärast on kõige tihedamini politsei poole pöördunud 27% Rääma inimestest, kõige vähem aga Mai/Raeküla inimesed (8%). **Abi saamise eesmärgil** on politsei poole pöördunud kõige sagedamini Kesklinna/Eeslinna/Rannarajooni inimesed (29%) ja kõige harvem Ülejõe/Vana-Pärnu inimesed (9%). Üsna võrdset on **politsei mõnel muul põhjusel pöördunud** Ülejõe/Vana-Pärnu ja Kesklinna/Eeslinna/Rannarajooni elanike poole (13%), teiste piirkondade inimestega on seda juhtunud poole vähem (6%-7%).

Kõige vähem on politseiga kokkupuuteid olnud väiksemate kortermajade elanikel - 68% sealsetest elanikest vastas, et neil **ei ole** 12 viimase kuu jooksul kokkupuuteid politseiga olnud. Suuremates kortermajades andis samasuguse vastuse 57% ja eramajades 52% seal elavatest inimestest. Eramajade ja suuremate kortermajade elanikud pöördusid aktiivsemalt politsei poole (19% vastajatest), et teatada õigusrikkumisest, kui väiksemate kortermajade elanikud (vaid 3% vastajatest).

Rahvuslikul tasandil on mitte-eestlastel rohkem kokkupuuteid politseiga olnud kui eestlastel - eestlastest 58% vastasid, et neil **ei ole** viimase 12 kuu jooksul politseiga kokkupuuteid olnud, mitte-eestlastest ei ole kokkupuuteid olnud 48% (vt graafik K12). Mitte-eestlased on politsei poole enam pöördunud, et teatada õigusrikkumisest (vastavalt 25% ja 15%) ning samuti abi saamise eesmärgil (vastavalt 27% ja 13%). 11%-l juhtumitest on politsei pöördunud mitte-eestlaste poole mõnel muul põhjusel või sellepärast, et nad olid toime pannud õigusrikkumise (eestlaste poole vastavalt 9% ja 5%).

Vastaja sissetuleku lõikes on kõige vähem kokkupuuteid politseiga olnud respondentidel, kelle leibkonna keskmine sissetulek ühe inimese kohta jääb

vahemikku 5001-7000 krooni (67% ütleb, et neil ei ole viimase 12 kuu jooksul politseiga kokkupuuteid olnud). Teistes sissetuleku gruppides jääb nende inimeste osakaal, kes ei ole politseiga 12 kuu jooksul kokku puutunud 55% juurde. Peaaegu kaks korda sagedamini on alla 5000 krooni saavad respondendid pöördunud politseisse **abi saamise eesmärgil** (21%) kui teistes sissetuleku gruppides olevad inimesed (12%).

Kuidas on jäädud rahule politsei tööga?

Politsei tööga **väga rahul** olijaid napib - vaid 10% linnaelanikest. Suurem osa vastajaid on siiski pigem rahul politsei tööga (64%). Tervikuna on politsei tööga rahul 3/4 Pärnu elanikest. Neid, kes pigem ei ole rahul on 14%. Üldse aga ei ole rahul 4%. Politsei töö kohta ei osanud seisukohta võtta 9% linnakodanikest. Seega domineeriv osa elanikest on politsei tööga Pärnus rahul, sest vaid 18% leidub neid, kellel on põhjust nende tegevusega mitte rahul olla.

Pärnu linna piirkondade lõikes politsei töö rahuloluga olulisi erinevusi ei esinenud – üle poole vastajatest igas linnaosas on pigem politsei tööga rahul. Väga rahul olijate osakaal jääb 6-13% piiridesse.

Maja tüübi järgi, kus respondent elab on politsei tööga väga rahulolevate inimeste osakaal võrdne - ligi 10%. Pigem on aga rahul politsei tööga 67% eramajade elanikest, 65% suuremate kortermajade elanikest ja 53% kuni 12 korteriga majade inimestest. Pigem rahulolematud on kõige sagedamini väiksemate kortermajade elanikud (17%) seejärel eramajade (15%) ja siis suuremate kortermajade elanikud (11%).

Rahvuslikus lõikes olulisi erinevusi eestlaste ja mitte-eestlaste hinnangutes ei esinenud. 12% muust rahvusest inimestest on väga rahul politsei tööga (eestlastest 9%). 65% eestlastest on aga pigem rahul politsei tööga (mitte-eestlastest 61%). Pigem ei ole rahul politsei tööga 15% eestlasi ja 11% mitte-eestlasi, üldse pole aga rahul politsei tööga 7% mitte-eestlasi ja 3% eestlasi.

Leibkonnad, kus keskmine netosissetulek ühe liikme kohta on üle 5000 krooni, ollakse politsei tööga tunduvalt enam rahul kui madalama sissetulekuga leibkondade hulgas. Kõrgema sissetulekuga vastajatest 14%-15% annavad hinnangu “väga rahul”, sama teeb vaid 5% madalama sissetulekuga vastajatest.

Mis põhjustab rahuolematust politsei tööga?

18% kõigist vastajatest, kes ei ole rahul politsei tööga, tõid peamise põhjusena välja rahulolematust, et tänavatel liigub liiga vähe politseinike (26%), turvatunde puudumist ja kergekäelist suhtumist tavakodaniku probleemidesse (21%). Veidi vähem nimetati, et politseinikud saavad kuriteo sündmuspaika liiga aeglaselt (11%), kuritegevuse avastamise protsent on väike (9%), liikluspolitsei ei tegutse situatsioonides adekvaatselt (6%), politseinike vägivald inimeste suhtes, ebakompetentsus, politsei mittesekkumine korrarikkumistesse, aeglane avalduste ülevaatamine (4%), politseinike enda vargused, ennetustööde vajalikkus ja liikluse tõhusam kontroll (2%).

Kesklinna elanikud nimetasid peamiseks põhjuseks turvatunde puudumist (68%). Käesolev uuring küll näitas, et kesklinn on kõige turvalisem paik Pärnu linnas. Raeküla elanikud tundsid aga enam puudust tänavatel patrullivatest politseinikest ja sellest, et tavakodaniku probleemidesse ei suhtuta piisavalt tõsiselt (40%). Rannarajoonis nimetati samuti turvatunde puudust, tavakodanike probleemidesse kergekäelist suhtumist ja politseinike vägivalda inimeste suhtes.

Kodanike endi aktiivsus politsei poole pöördumisel – mobiiltelefoni näide

Enamus pärnakaid peab **mobiili kadumist piisavalt oluliseks põhjuseks, et teatada sellest politseisse** (64%).

Kõige tõenäolisemalt teataksid sellest politseisse eramajade elanikud - 75%. Sama teeks 57% kuni 12 korteriga majade inimestest ja 59% 13 või enama korteriga elanikest.

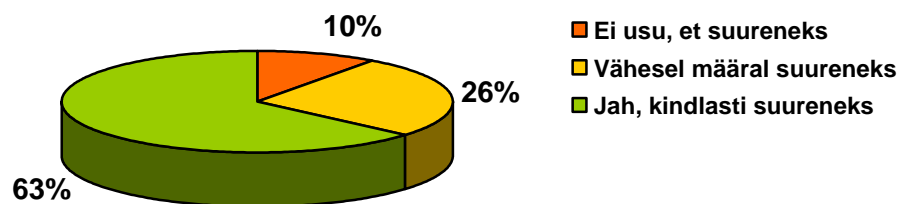
Rahvuslikul tasandil ei esine mobiili kadumise teatamisel erinevusi - ligi 64% eestlastest ja 63% mitte-eestlastest teataksid sellest.

Vastajad, kes ei teataks politseisse käituvad eelkõige sellepärast niiviisi, et nad **peavad seda mõttetuks** teha - nahunii ei leita (53%) ja nahunii ei hakata seda otsima (liiga väike asi) 29%. 6% vastajatest leidis, et asjaajamine oleks liiga keeruline. 3% vastajatest teatas, et nad pigem helistaksid mobiiltelefoni operaatorile. Samapalju oli ka inimesi, kes ütlesid, et nad olid mobiiltelefoni varastamise pärast politseisse pöördunud, kuid pärast neile jäi mulje, et nad on varastamises ise süüdi.

Kas suurem hulk patrullivaid politseinikke suurendaks turvatunnet?

Inimestel paluti hinnata, kas nende **turvatunne suureneks kui linnas patrulliks rohkem politseinikke.**

K17. Kas Teie turvatunne suureneks, kui linnas patrulliks rohkem politseinikke?

63% linnaelanikest arvab, et nende **turvatunne kindlasti suureneks**, kui linnas patrulliks rohkem politseinike. 26% arvavad, et nende turvatunne suureneks vähesel määral ja 10% leiavad, et see ei suureneks üldse (vt graafik K17). 1% inimesi ei oska seisukohta võtta.

Kõikides linnaosades üle poole vastajatest usuvad, et nende turvatunne kindlasti suureneks kui linnas patrulliks rohkem politseinike. Kõige enam usutakse seda

Ülejõel/Vanas-Pärnus(73%) ning kõige vähem Kesklinnas/Eeslinnas/Rannarajoonis (53%).

Kõige enam tunnevad patrullivatest politseinikest puudust eramajade elanikud - 81% nendest usub, et turvatunne kindlasti suureneks kui linnas patrulliks rohkem politseinikke (väiksemate kortermajades arvab sama 67% ja suuremates kortermajades 52%).

Rahvuslikus löikes arvavad eestlased enam kui mitte-eestlased, et nende turvatunne patrullivatest politseinikest suureneks (hinnang "jah, kindlasti suureneks" vastavalt 68% ja 48%).

LASTE TURVALISUSE PROBLEEMID

Laste turvalisus

Laste turvalisust Pärnus hindasid ainult need vastajad, kelle leibkonda kuulub vähemalt üks alla 18-aastane laps. 55% vastajatest ei ole leibkonnas mitte ühtegi alla 18-aastast last. 27%-l on üks laps ja 13%-l 2 last. 3 lapsega on 3% vastajatest.

Väga **turvaliseks** hindab oma **lapse liikumist** 12% elanikke. 60% vastajatest hindab seda aga küllaltki turvaliseks. 22% vastajatest leiab aga, et lapse liikumine on küllaltki ebaturvaline. Väga ebaturvaliseks peab seda vaid 4%.

Linnaosade võrdluses hindab kõige turvalisemaks oma lapse liikumist 21% Rääma ja 16% Kesklinna/Eeslinna/Rannarajooni inimestest.

Tulemuste järgi hindavad ilma naabrivalveta piirkondade elanikud oma laste liikumise turvalisust kõrgemalt kui naabrivalvega piirkondade inimesed (hinnangu "väga ebaturvaline" annab 13% naabrivalve alas elavatest vastajatest ja vaid 2% naabrivalvega). Abielus või kooselus elavatest inimestest üle poolte (60%) peavad oma laste liikumist küllaltki turvaliseks. 24% arvavad, et see on küllaltki ebaturvaline ja vaid 9% hindavad liikumist väga turvaliseks.

Millised ohud ähvardavad lapsi väljaspool kodu?

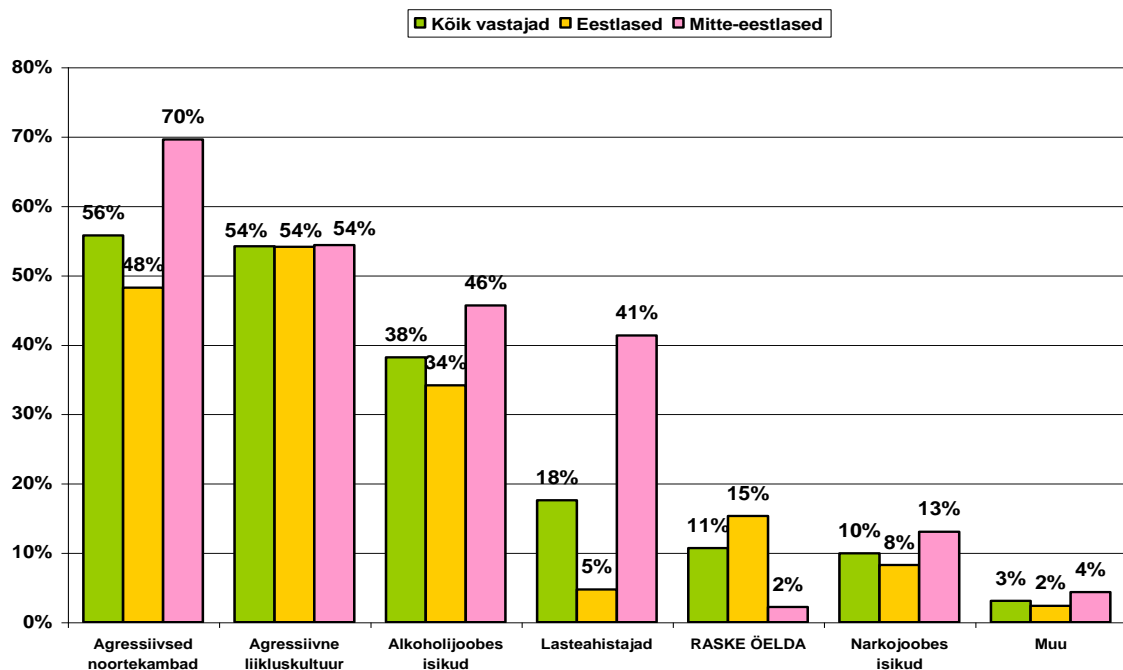
Vastajatel paluti hinnata erinevaid ohute, mis võivad mõjutada lapse/laste turvalisust linnas.

Üldiselt 56% linnaelanikest peab peamiseks ohuks oma lastele agressiivseid noortekambasid, millele järgneb kohe agressiivne liikluskultuur (54%), alkoholihoobes isikud (38%), lasteahistajad (18%) ja narkojoobes isikud (10%).

Rahvuslikus lõikes tuli välja erinevus, et eestlased peavad peamiseks ohuks oma lapsele agressiivset liikluskultuuri (54%). Mitte-eestlased aga agressiivseid noortekambasid (70%).

Abielus või kooselus olevad inimesed peavad 62% ulatuses suurimaks ohuks oma lastele agressiivset liikluskultuuri, seejärel agressiivseid noortekambasid (55%) ja alkoholihoobes isikuid (41%).

K36. Millised ohud mõjutavad Teie lapse/laste turvalisust linnas?

Kas kodu lähistel on lapse vaba aja veetmine turvaline?

66% vastajatest hindab küllaltki turvaliseks oma lapse/laste vaba aja veetmist kodu lähistel või naabruskonnas. 17% vastajatest peab seda küllaltki ebaturvaliseks.

Naabrivalveta piirkondade inimesed hindavad pisut turvalisemaks oma laste vaba aja veetmist kodu lähistel (hinnang “küllaltki turvaline” vastavalt 66% ja 56%).

Suurem osa abieluinimesi (67%) hindab oma laste vaba aja veetmist kodu lähistel või naabruskonnas küllaltki turvaliseks. 15% peavad seda küllaltki ebaturvaliseks ja 8% väga turvaliseks.

Need elanikud, kes peavad laste vaba aja veetmist naabruskonnas ebaturvaliseks, töid peamise põhjusena välja halvas olukorras olevaid laste mänguväljakuid (41%). 21% vastajaid pidasid selleks aga paljude joodikute olemasolu. Noortekampade olemasolu pidas ebaturvalisuse põhjuseks 14% vastajatest. Sama palju oli neid inimesi, kes kurtsid aktiivse autoliikluse üle hoovides. Suure tee lähedus oli probleemiks 10%-le vastajatest. Ära toodi veel järgmisi näiteid nagu - lasteparkides on palju asotsiaale, halb valgustus, palju koeri, alkoholi tarvitavad ja kaklevad venelased. Põhjuste selgitus statistilises mõttes ei ole korrektne, sest vastajate arv on liiga väike. Kokku leidis vaid 29 inimest, kellelt päriti, miks nad peavad laste vaba aja veetmist naabruskonnas ebaturvaliseks.

Mis kellani lubatakse alla 6-aastastel lastel täiskasvanuteta viibida õues, avalikus kohas?

58% vastajatest ei luba kuni oma 6-aastasel lapsel üldse viibida ilma täiskasvanuteta õues, avalikus kohas.

15% vanematest lubab lapsel väljas olla kuni kella 21ni. Täpselt sama palju on neid vanemaid, kes on rangemalt võtnud laste turvalisust ning lased võivad väljas olla kuni kella 18ni.

Mis kellani lubatakse 7 kuni 12-aastastel lastel täiskasvanuteta viibida õues, avalikus kohas?

43% vanematest lubavad oma 7-12 aastasel lapsel olla ilma täiskasvanuteta väljas kuni kella 21.00-ni. 18% inimeste jaoks on ülemiseks piiriks kell 19.00. 16% vastajate jaoks aga kell 20.00. Päris hämmastav on see, et leidub 9% vanemaid, kes lubavad lastel väljas viibida kuni kella 23ni.

Mis kellani lubatakse 13 kuni 15-aastastel noortel täiskasvanuteta viibida õues, avalikus kohas?

13-15 aastastel noortel lubatakse enamasti väljas olla kuni kella 23.00-ni (54% lastevanematest) või siis kella 21.00ni (29% vastajatest). Teiste kellaajaliste piirangute esindatus on väiksema sagedusega.

Mis kellani lubatakse 16 kuni 17-aastastel noortel täiskasvanuteta viibida õues, avalikus kohas?

26% vanematest ei piira üldse oma laste väljasolemise aega. 37% aga peab ülemiseks piiriks kella 23.00, mil laps võib väljas olla. Veel hilisemat väljas viibimist lubab 11% vanematest. Neid vanemaid, kes piirab laste väljas olemist kuni kella 21.00ni, on 17%.

NOORTE KURITEGEVUS

Kas noorte kuritegevus Pärnus on probleemiks?

Noorte kuritegevust peab väga suureks probleemiks 13% vastajatest ja küllaltki suureks peab seda 36%. 40% vastajatest ütleb pehmemalt – see on mõningal määral probleem. Vaid 5% arvab, et see ei ole üldse suur probleem.

Kokkuvõtvalt võib öelda, et pea pooled pärnakad peavad noorte kuritegevust küllaltki muretekitavaks nähtuseks.

Noorte kuritegevust peavad vanemad vastajad tunduvalt suuremaks probleemiks kui

noored ise. 16% vastajatest vanuses 15-29 **ei pea** noorte kuritegevust suureks probleemiks. Sama seisukohta jagab 7% vastajaid vanuses 30-39 ning kõigis teistes vanusegruppides jääb antud väitega nõustujate osakaal alla 5%.

Kokkuvõtvalt saab järeldada, et eramajade elanikud peavad noorte kuritegevust suuremaks probleemiks kui kortermajade vastajad. Hinnangu väga või küllaltki suur probleem annab 69% eramajade elanikest, 41% suuremate kortermajade inimestest ja 33% kuni 12 korteriga majade elanikest.

Vastajate perekonnaseisu lõikes olulisi erinevusi noorte kuritegevuse hinnangule ei esinenud. Saab vaid öelda, et üksi ning partneriga elavad vastajad hindavad mõnevõrra suuremaks probleemiks noorte kuritegevust kui vallalised vastajad. Hinnangu "väga suur probleem" andsid 15% üksi elavatest inimestest ja 14% abielus/kooselus partneriga inimestest ning vallalistest vastajatest vaid - 6%.

Võib öelda, et muudest rahvustest vastajad peavad Pärnu noorte kuritegevust natuke suuremaks probleemiks kui eestlased - hinnang "väga suur probleem" mitte-eestlaste seas 17% ja eestlaste seas 11%.

Mis põhjustab noorte kuritegevust?

Noorte kuritegevuse peamise põhjusena näevad pärnakad **puudulikke võimalusi vaba aja veetmiseks** (40%), millele järgneb **karistamatuse tunne** (23%) ning **vähene kontroll ja järelvalve** (18%). Viimasele kohale jäävad kuritegevuse põhjustena halvad suhted vanematega (9% vastanutest).

Kokkuvõtvalt võib öelda, et kuritegevust tingivate peamiste põhjustena nähakse eelkõige **perekonnaväliseid tegureid**. Seal aga on oluliseks teguriks noorte kontrolli ja karistuse puudumine. Teised aspektid ei ole aga sedavõrd olulised. Vaba aja veetmise võimalusi jääb reeglina alati nappima.

Noored ise peavad õigusrikkumiste peamiseks põhjuseks ülekaalukalt väheseid vaba aja veetmise võimalusi (49%). Sama arvavad ka teised vanusegrupid, kuid mõnevõrra vähem. Üsna suur erinevus tuli välja selles, et vaid 8% vastajaid vanuses 15-29 peab kuritegevuse põhjuseks karistamatuse tunnet, kõigis teistes vanusegruppides oli

antud väitega nõustujate osakaal vähemalt 20%-30%. Eristus üsna selgelt ka see, et mida vanem on vastaja, seda enam ta antud põhjust oluliseks peab. Noortel on loomulikult teistsugune enesekohane hinnang kui vanematel inimestel.

Nii eestlased kui ka mitte-eestlased näevad peamise põhjusena noorte õigusrikkumiste taga väheseid vaba aja veetmise võimalusi (mitte-eestlased vastavalt 35% ja eestlased 42%). Mitte-eestlased arvavad ligi 2 korda sagedamini, et noored panevad õigusrikkumisi toime põhjusel, et neil on halvad suhted vanematega (vastavalt 14% ja 7%).

42% partneriga abielus/kooselus olevatest respondentidest leiab, et noorte õigusrikkumiste peamiseks põhjuseks on vähesed vabaaja veetmise võimalused (vallalised 38% ja lahutatud/lesed 37%). Abielus/kooselus olevad inimesed ja lahutatud/lesed näevad järgmise põhjusena noorte karistamatuse tunnet (vastavalt 26% ja 25%), vallalised inimesed seda aga niivõrd oluliseks ei pea - vastava hinnangu annab tunduvalt vähem inimesi - 11%. Vallalised inimesed näevad järjekorras teise põhjusena hoopis noorte vähest kontrolli ja järelvalvet (25%, abielus/kooselus ning lahutatud/lesed 17%). Vallalised inimesed näevad ka kuritegevuse põhjusena sagedamini halbu suhteid vanematega (15%, abielus/kooselus partneriga 6% ja lahutatud/lesed 12%).

Vastaja haridustaseme lõikes leiab 46% kõrgharidusega respondentidest, et noorte õigusrikkumise peamiseks põhjuseks on vähesed vaba aja veetmise võimalused. Algharidusega inimestest arvab sama tunduvalt vähem – 26% (keskharidusega 42%). Algharidusega inimesed näevad peamist põhjust hoopis noorte väheses kontrollis ja järelvalves – 28%. Kõrgharidusega vastajatest leiab sama tunduvalt väiksem hulk inimesi – 12% ja keskharidusega 17%.

Leibkonna keskmise netosissetuleku järgi noorte õigusrikkumiste põhjustes olulisi erinevusi ei esinenud.

Millised on alaealiste poolt toime pandud õigusrikkumised?

Alljärgnev ei peegelda kuritegevuse statistikat, vaid Pärnu elanike arusaamu sellest, millised õigusrikkumise liigid on nende linnas enam levinud alaealiste hulgas.

Levinumateks õigusrikkumisteks alaealiste poolt peetakse ülekaalukalt **alkoholi ja/või tubaka tarvitamist** (75%), millele järgneb **vandaalitsemine/huligaansus** (64%) ning **vägivallateod** (38%).

Narkootikumide tarvitamist peab levinud õigusrikkumiseks 29% vastanuist ja vargusi 27%. Kõige levinumad õigusrikkumised on nõ. pehmed vormid (alkoholi ja tubaka tarvitamine). Järgnevad õigusrikkumised on aga ohtlikud linnakeskkonnale või otseselt inimestele.

Vanusegruppide lõikes arvab 85% 50-59 aastastest, et noorte peamiseks õigusrikkumiseks on alkoholi ja/või tubaka tarvitamine. 15-29 aastastest arvab sama 67%. 39% 50-59 aastasi peab noorte õigusrikkumiseks vargusi, noored ise arvavad seda aga 18% ulatuses.

Respondendi perekonnaseisu lõikes tulid välja mõningad erinevused, mida peetakse alaealiste poolt toime pandud õigusrikkumisteks. Ülekaalukalt kõik grupid peavad peamiseks õigusrikkumiseks alkoholi ja/või tubaka tarvitamist. Kõige enam arvavad seda aga lahutatud/lesed (80%), abielus/kooselus (76%) ning seejärel vallalised (66%). Järgmiseks probleemiks peetakse vandaalitsemist/huligaansust, mida abielus/kooselus vastajad nimetasid vallalistest tunduvalt sagedamini (vastavalt 70% ja 42%, lahutatud/lesed 62%). Samuti vägivallategusid nimetasid abielus/kooselus olevad vastajad võrreldes teiste gruppidega sagedamini (vastavalt 43%, vallalised 30% ja lahutatud/lesed 28%). Narkootikumide tarvitamist peavad kõige suuremaks probleemiks aga lahutatud/lesed (40%, abielus/kooselus 27% ja vallalised 23%). Vargusi nimetasid sagedamini aga abielus/kooselus olevatest vastajatest 32%, seejärel lahutatud/lesed ja vallalised 17%.

Mitte-eestlased arvavad eestlastest enam, et levinumad õigusrikkumised alaealiste poolt on alkoholi ja/või tubaka tarvitamine (vastavalt 84% ja 71%), vägivallateod (vastavalt 48% ja 34%), narkootikumide tarvitamine (vastavalt 44% ja 23%) ning

vargused (vastavalt 49% ja 18%). Eestlased peavad aga mitte-eestlastest olulisemaks vandaalitsemist/huligaansust (vastavalt 66% ja 58%).

Kuivõrd lihtne on alaealistel Pärnus narkootikumide hankida?

Narkootikumide hankimise lihtsust alaealiste seas ei oska pärnakad hinnata - 42% vastajatest valis antud küsimusele vastusevariandi "raske öelda". See on päris loomulik, sest suurem osa elanikkonnast ei ole selle probleemiga ise kokku puutunud?

Küllaltki lihtsaks (vastusevariandid „lihtne” + „küllaltki lihtne”) peab narkootikumide hankimist 51% vastajatest, raskeks aga vaid 6% linnaelanikest.

Tulemustest tuli selgelt välja et, mida noorem oli vastaja, seda kergemaks peab ta narkootikumide hankimist – 65% vastajatest vanuses 15-29 peab narkootikumide hankimist väga või küllaltki lihtsaks. 60-74 aastaste seas omab sama arvamust 37% vastajatest.

Mitte-eestlaste seas on võrreldes eestlastega tunduvalt vähem neid inimesi, kes ei oska narkootikumide hankimise lihtsust hinnata (vastavalt 19% ja 52%). Mitte-eestlastest 71% elanikke hindab narkootikumide hankimist alaealiste seas küllaltki või väga lihtsaks, samal arvamusel on vaid 44% eestlastest.

Respondendi perekonnaseisu võrdluses ei oska suurem osa abielus (40%) ja lahutatuid (50%) hinnata narkootikumide hankimise lihtsust alaealiste seas. Vallalistest suurem hulk (42%) peavad seda, aga küllaltki lihtsaks (abielus inimestest 37% ja üksikud inimesed 33%).

Kui sageli tarvitavad Pärnu alaealised pidudel ja muudel koosviibimistel narkootikume?

Pea pooled linnaelanikest **ei oska hinnata, kui sageli Pärnu alaealised tarvitavad pidudel ja muudel koosviibimistel narkootikume** - 46% vastajatest jäävad vastuse võlgu ja 9% inimesi arvab, et nad teevad väga sageli. Samas 35% vastajatest arvab, et alaealised teevad seda küllaltki sageli. Järelikult nende inimeste arv, kes leiavad, et noored tarvitavad narkootikume küllaltki sageli, moodustab 43%. Seisukohta, et noored tarvitavad narkootikume küllaltki harva, toetas 8% vastajatest. Nende inimeste osakaal, kelle arvates noored pidudel tarvitavad narkootikume harva või üldse mitte on vaid 3%. Seega Pärnu elanike arvates on narkootikumide tarvitamine pidudel üsnagi levinud nähtus.

Vastajate vanuse lõikes olulisi erinevusi ei esine – kõik vanusegrupid arvavad suuremas osas, et noored teevad seda küllaltki või väga sageli. Järgmine suur osa on kõigis vanusgruppides inimesi, kes ei oska antud küsimusele vastata.

Mõjusaimad võimalikud karistusviisid

Vastajad hindasid erinevaid karistusviise alaealistele õigusrikkumiste eest järgmistes kategooriates: alkoholi, tubakatoodete ja narkootikumide tarvitamine, varastamine, vandaalitsemine/huligaansus ja vägivallded. Etteantud karistusviisid, millest tuli valida just sobiv vastavale õigusrikkumisele olid järgmised: hoiatamine, rahatrahv, suunamine hooldaja, sotsiaalprogrammi või spetsialisti juurde, koolikorralduslikud mõjutusvahendid, rakendamine üldkasulikule tööle (nt lehtede riisumine) ning mõni karmim karistusviis.

Alkoholi tarvitamine alaealise poolt

29% vastajatest arvab, et kui alaealine **tarvitab alkoholi**, siis kõige mõjusam karistusviis on **suunamine sotsiaalprogrammi või spetsialisti juurde**. 20% leiavad, et sel puhul tuleks noori rakendada **üldkasulikul tööl**. 17% vastajate arvates on

hoiatamine mõjus karistusviis. 12% vastajatest leiab, et mõjusaks karistuseks võib osutada lapsevanematele trahvi määramine. Kõige väiksemat mõju omavad vastajate arvates koolikorralduslikud mõjutusvahendid (5% vastajatest).

8% vastajate arvates on ülalnimetatud karistused liiga leebed, peaksid olema veelgi karmimad mõjustusvahendid.

Tubakatoodete tarvitamine alaealiste poolt

27% vastajatest arvab, et **tubakatoodete tarvitamisel** on mõjusaimaks karistusviisiks **hoiatamine**. Ühevõrra mõjusateks karistusviisideks peetakse hooldajale rahatrahvi määramist, suunamist sotsiaalprogrammi, ka rakendamist üldkasulikul töö. Koolikorralduslikud meetmed omasid vastajate arvates kõige väiksemat mõjusust.

Narkootikumide tarvitamine alaealiste poolt

Kui **alaealine tarvitab narkootikume**, siis arvatakse, et kõige parem on teda **suunata sotsiaalprogrammi või spetsialisti juurde** (47%). 20% aga leiab, et tuleks valida mõni karmim karistusviis. 13% vastajate arvates tuleks aga rikkunu saata üldkasulikku tööd tegema. Narkootikumide tarvitamise puhul arvab Pärnu elanikest vaid 8%, et rahatrahv hooldajale võiks aidata ning koolikorralduslikesse meetmetesse usub vaid 3% küsitletuist.

Vargused alaealiste poolt

Varguste puhul arvab 37% elanikest, et noori peaks karistama mõne **karmima karistusviisiga** kui oli etteantud nimekirjas.

25% elanikest on aga seisukohal, et võiks siiski need noored saata ka üldkasulikule tööle või siis suunata sotsiaalprogrammi/spetsialisti juurde (13% vastajatest). Rahatrahvi hooldajale (9%) ja koolikorralduslikke meetmeid peetakse varguste puhul suhteliselt vähemõjusateks meetoditeks (ainult 8% vastajatest peab seda mõjusaks).

Kui alaealine vandaalitseb või huligaanitseb

Vandaalitsemise ja huligaansuse puhul tuleks 38% vastajate arvates suunata alaealised esmajärjekorras **üldkasulikule tööle**.

56% vastajatest arvab, et **vägivallategude** puhul tuleb valida mõni **karmim karistusviis**.

Kõik muud karistusviisid on pärnakate arvates vähem mõjusad, iseäranis hoiatamine (1% vastajatest). Siiski väärrib mõnevõrra tähelepanu see, et 8% vastanuist arvab, et nimetatud õigusrikkumise teinud noore võiks saata spetsialisti juurde või sotsiaalprogrammi.

Vägivallateod (näiteks peksmine, koolivägivald)

Vägivallategude puhul pooldavad pärnakad eelkõige **karmimaid karistusi**, kui oli ankeedis välja pakutud (54% vastajatest on sellel arvamusel). Tähtsuselt teisele kohale jääb noore suunamine üldkasulikule tööle (18% vastanutest). Antud õigusrikkumise puhul peetakse suhteliselt oluliseks ka koolikorralduslikke meetmeid (11% vastajatest), kuid see jääb muude karistuste kontekstis jääb see siiski lahjaks toetuseks. 7% vastajatest suunaks õigusrikkumise toime pannud noore sotsiaalprogrammi või spetsialisti juurde. Ülejäänud karistusmeetmeid hindab mõjusateks 1-2% vastajatest (hoiatamine, rahatrahv hooldajale).

Mida peaks tegema politsei ja Pärnu Linnavalitsus, et ennetada ja vähendada alaealiste kuritegevust?

Linnelanikel oli võimalus jagada **ettepanekuid Pärnu linnavalitsusele ja politseile, et ennetada ja vähendada alaealiste poolt toime pandud kuritegude arvu**.

Pärnu Linnavalitsusele ja politseile pakuti kõige sagedamini välja, et tasuta huviringide suurendamine aitaks ennetada ja vähendada alaealiste poolt toime pandud õigusrikkumisi (28%). Järgmisena pakuti välja, et sportlike ürituste ja

spordiplatside ehitamine võib aidata kaasa õigusrikkumiste vähenemisele ning ka see kui üldse liiguks rohkem politseinike tänavatel jalgsi (10%).

Populaarsemate ettepanekute hulka kuulusid ka järgmised mõtted:

	% vastajatest
1) Tugevdada kontrolli laste käitumise suhtes	9
2) Karmistada karistusi rikkumiste eest	8
3) Harivad loengud koolides	6
4) Kooli ja lastevanemate koostöö	5
5) Huvitavaid alkoholita üritusi noortele	4
6) Igasse linnaosasse oma noorte vabaajakeskus	3
7) Ennetusprogrammid ellu	3
8) Vanemate järelevalve oma laste üle	2
9) Rakendada noori lihtsamates töödes	2
10) Rohkem suhelda noortega, rahvaga	2
11) Nädalavahetusel noortele tasuta huvitavaid üritusi	2

28% vastajatest, aga ei osanud öelda ühtegi ettepanekut Pärnu linnavalitsusele ja politseile, et ennetada ja vähendada alaealiste poolt toime pandud õigusrikkumisi.

LINNAOSA TURVALISUS

Linnaelanikel paluti **hinnata oma linnaosa üldist turvalisust**. Selgub, et 11% kodanikest peab oma linnaosa väga turvaliseks. Valdav osa elanikest hindab üldist turvalisust oma linnaosas aga küllaltki turvaliseks (70%). Seega 4 inimest 5st peab oma linnaosa kas väga või küllaltki turvaliseks. 16% aga tunneb, et nende linnaosa ei ole üldse turvaline.

Kõige turvalisemalt tunnevad ennast Kesklinna/Eeslinna/Rannarajooni elanikud – 23% sealsetest elanikest hindab oma linnaosa väga turvaliseks. Kõigis teistest Pärnu linna piirkondades jääb selliste inimeste osakaal alla 10%. Küllaltki turvaliselt tunnevad ennast 79% ulatuses Ülejõe/Vana-Pärnu ja Mai/Raeküla inimesed. Kõige ebaturvalisemalt tunnevad aga ennast Rääma inimesed – 24% annab hinnangu, et nende linnaosa ei ole turvaline, sama teeb ka 18% Kesklinna/Eeslinna/Rannarajooni inimestest.

Huvitavalt selgus, et piirkondades, kus on korraldatud naabrivalve ei hinnata oluliselt kõrgemalt üldist linnaosa turvalisust kui naabrivalveta piirkondades (hinnangud “väga turvaline” vastavalt 13% ja 11% ning hinnangud “ei ole turvaline” vastavalt 24% ja 15%).

Inimesed, kes on kogu oma elu elanud ühes linnaosas, tunnevad ennast seal palju turvalisemalt kui need, kes on linnaosas vähem aega elanud. Hinnangu “väga turvaline” andis kogu elu linnaosas elanud inimestest 16% ja vähem aega elanud inimestest 8%-9%.

Vastaja perekonnaseisu järgi võib öelda, et kõige turvalisemalt tunnevad ennast vallalised inimesed, seejärel abieluinimesed ning kõige viimasena üksikud inimesed. Vallalistest 25% leiab, et nende linnaosa on väga turvaline (abielus inimestest 7% ja lahutatud/leskedest 13%). Küllaltki turvaliseks hindavad oma linnaosa 75% abieluinimesi, 66% vallalisi ja 60% lahutatuid. Üldse mitte turvaliseks peab aga oma linnaosa veerand üksikutest inimestest (25%), 17% abieluinimesi ja vaid 8% vallalisi.

Kas linnaosas on viimasel aastal toime pandud vandalismiakte?

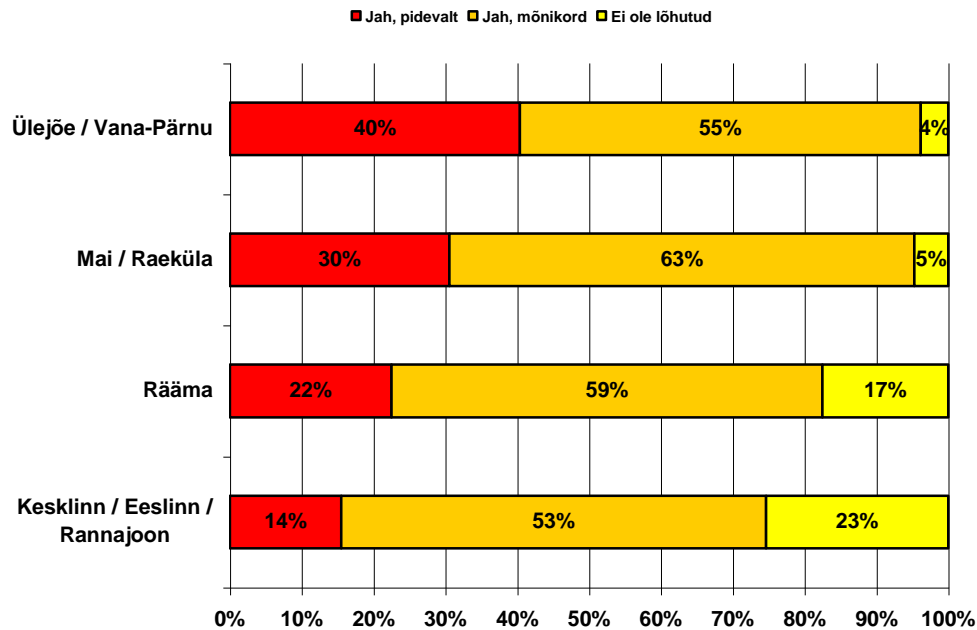
25% linnaelanikest vastab, et nende linnaosas on 12 kuu jooksul **pidevalt** lõhutud või rikutud ühiskondlikku vara nagu näiteks pingid, prügikastid, bussiootepaviljonid jne. **Mõnikord** on seda tehtud 60% vastajate hinnangul ja **üldse ei ole** lõhutud 13% hinnangul. Tulemustest nähtub, et vandalism on küllaltki levinud nähtus Pärnu linnas.

Küsitlus näitas, et kõige vähem lõhutakse või rikutakse ühiskondlikku vara Kesklinna/Eeslinna/Rannarajooni piirkonnas – sealsetest vastajatest vaid 14% ütles, et nende piirkonnas on seda 12 kuu jooksul pidevalt juhtunud. Ülejõe/Vana-Pärnu elanikest väidab seda tunduvalt rohkem inimesi – tervelt 40% piirkonna elanikest. Mõnikord juhtub ühiskondliku vara lõhkumist või rikkumist aga kõige sagedamini Mais/Raekülas (63%). Kesklinna/Eeslinna/Rannarajooni elanikest ligi veerandi sõnul (23%) ei ole seda nende piirkonnas 12 kuu jooksul juhtunud (vt graafik K26).

Piirkondades, kus on naabrivalve ei erine oluliselt ühiskondliku vara lõhkumine nendest piirkondadest, kus ei ole valvet. Tulemuste järgi toimub pidevaid lõhkumisi naabrivalvega piirkondades isegi rohkem (vastavalt 33% ja 25%).

Üldistatult võib öelda, et nendes piirkondades, kus inimesed tunnevad end turvalisemalt esineb ka vandalismiakte tuntavalt harvem (Rannarajoon). Samas koht, kus inimesed tunnevad end samuti suhteliselt turvaliselt nagu Kesklinn, on aga vandalismi kõige rohkem. Küllap on selle põhjuseks ühelt poolt inimeste suurem kontsentratsioon ning umbisikulisus, teisalt aga vandalismile „kutsuvaid” objekte on samuti rohkem kui äärelinnades.

K26.Kas Teie linnaosas on viimase 12 kuu jooksul lõhutud või rikitud ühiskondlikku vara?

Rahulolu linnaosa tänavavalgustusega

Pärnu linnaelanikud hindasid rahulolu oma linnaosa tänavavalgustusega järgmiselt.

Selgus, et 63% vastajatest on rahul (väga rahul + pigem rahul) oma linnaosa tänavavalgustusega, 37% vastajatest ei ole aga rahul (pigem ei ole rahul + üldse ei ole rahul). 12% inimesi on väga rahul ning sama palju vastajaid ei ole üldse mitte rahul oma linnaosa tänavavalgustusega.

Linnaosade lõikes on tänavavalgustuse osas kõige rahulolematumad Ülejõe/Vana-Pärnu ja Rääma inimesed. Kesklinna/Eeslinna/Rannarajooni ja Mai/Raeküla elanikud on suuremas osas pigem rahul oma linnaosa tänavavalgustusega.

Kõige rahulolematumad oma linnaosa tänavavalgustusega on need inimesed, kes on oma linnaosas elanud kogu elu (hinnang "üldse ei ole rahul" - 27%, 1-5 aastat 4% ja üle 5 aasta elanud - 8%).

Linnaosade suurimad probleemid

Linnaelanikud hindasid erinevate probleemide suurust oma linnaosas: **korterivargused, hulkuvad noortekambad, vargused tänavatel, liigsed alkohoolikud, asotsiaalid, pimedad tänavad.**

Kokkuvõtvalt võib öelda, et linnaosade suurimad probleemid järjestusid tähtsuse järgi järgmiselt (aluseks on võetud summeeritud skaalapunktid – nõustun täielikult ja pigem nõustun, % vastajatest):

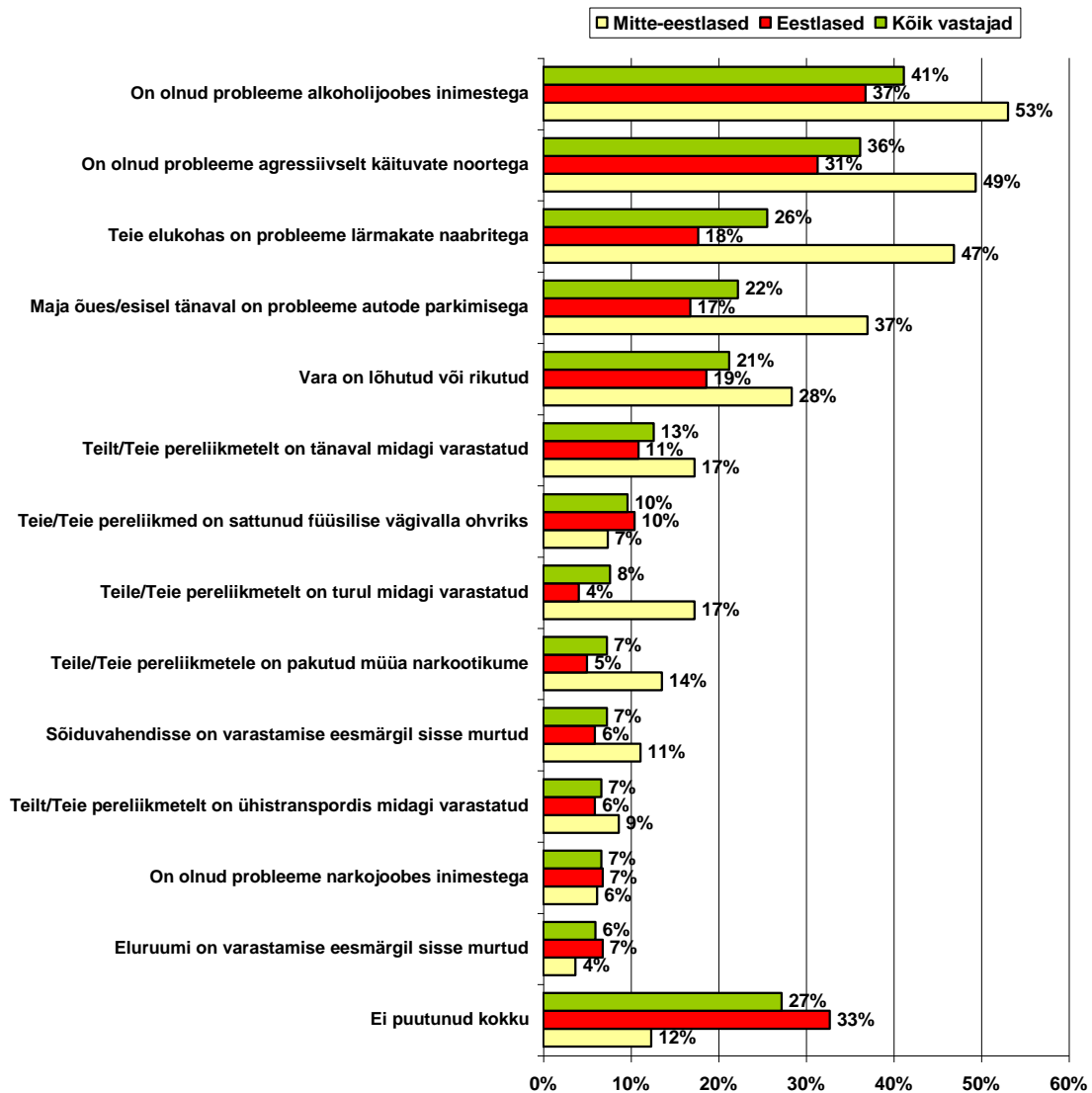
a) hulkuvad noortekambad	80%
b) liigsed alkohoolikud/asotsiaalid	53%
c) pimedad tänavad	43%
d) vargused tänaval	30%
e) korterivargused	27%

Linnaosade võrdluses võib öelda, et korterivargusi peetakse suurimaks probleemiks Räämas (ligi 37% vastajatest nõustub sellega täielikult või osaliselt). Kõige vähem muretsetakse korterivarguste pärast Ülejõel/Vana-Pärnus – ligi 9% vastajatest osaliselt nõustub, et korterivargused on nende linnaosas probleemiks.

Hulkuvaid noortekamпасid peetakse kõigis linnaosades üsna suureks probleemiks. Ligi 70-80% kõikide linnaosade elanikest nõustub sellega osaliselt või täielikult.

22% inimestest, kes on üle viie aasta oma linnaosas elanud, nõustuvad täielikult, et nende linnaosa probleemiks on alkohoolikud ja asotsiaalid. Sama teeb 17% inimestest, kes on 1-5 aastat elanud ja 16%, kes on seal kogu oma elu elanud. 28% vastajatest, kes on kogu oma elu ühes linnaosas elanud nimetavad peamise probleemina pimedaid tänavaid.

K39. Kas Teie või keegi teine Teie pereliikmetest on viimase 12 kuu jooksul kokku puutunud...?

Reaalne kokkupuude kuritegevusega Pärnu linnas?

Viimase 12 kuu jooksul on 41% linnaelanikest olnud **probleeme oma linnaosas alkoholijoobes inimestega**. 36%-l on olnud **probleeme agressiivselt käituvate noortega**, sellele järgnevad **probleemid lärmakate naabritega** (26%), **maja õues/esisel tänaval on olnud probleeme parkimisega** (22%), **vara on lõhutud või rikitud** (21%), respondendilt või tema pereliikmetelt on **tänaval midagi varastatud** (13%), respondent või tema pereliige on sattunud **füüsilise vägivalda ohvriks** (10%), respondendilt või tema pereliikmetelt on **turul midagi varastatud** (8%),

respondendile või tema pereliikmetele on **pakutud müüa narkootikume** (7%), **sõiduvahendisse on varastamise eesmärgil sisse murtud** (7%), respondendil või tema pereliikmelt on **ühistranspordis midagi varastatud** (7%), on olnud **probleeme narkojoobes isikutega** (7%), **eluruumi on varastamise eesmärgil sisse murtud** (6%). Kõigi eelpool nimetatud probleemidega aga ei ole kokku puutunud ainult 27% linnaelanikest.

Ülejõel/Vana-Pärnus on olnud kõige enam probleeme alkoholijoobes isikutega (47%), samuti agressiivselt käituvate noortega (42%). Nii Ülejõel/Vanas-Pärnus kui ka Kesklinnas/Eeslinnas/Rannarajoonis on võrdselt olnud probleeme sellega, et vastajalt või tema pereliikmelt on tänaval midagi varastatud (15%) ning sama on juhtunud turul (11%). Kesklinnas/Eeslinnas/Rannarajoonis on teistest piirkondadest enam olnud probleeme vara rikkumise või lõhkumisega (30%) ning samuti sellega, et respondendilt või tema pereliikmelt on ühistranspordis midagi varastatud (13%). Mai/Raekülas on olnud maja õues/esisel tänaval probleeme autode parkimisega (29%) samuti on sõiduvahendisse varastamise eesmärgil sisse murtud (14%). Räämas on aga teistest piirkondadest sagedamini kokku puutunud lärmakate naabritega (31%), vastajale või tema pereliikmele on pakutud müüa narkootikume (11%), probleemid narkojoobes isikutega (9%) ning eluruumi on varastamise eesmärgil sisse murtud (9%).

Nii naabrivalvega kui valveta piirkondades on üsna võrdsel määral olnud probleeme alkoholijoobes isikutega (41% ja 42%), elukohas on probleeme lärmakate naabritega (28% ja 26%), maja õues/esisel tänaval probleeme autode parkimisega (22% ja 23%), pereliikmetele on pakutud müüa narkootikume (9% ja 7%), respondent või tema pereliige on sattunud füüsilise vägivalda ohvriks (7% ja 10%), respondendilt või tema pereliikmelt on ühistranspordis midagi varastatud (4% ja 7%).

Mõnevõrra rohkem on naabrivalvega piirkondades olnud probleeme agressiivselt käituvate noortega (vastavalt 41% ja 35%), vara on lõhutud või rikutud (vastavalt 39% ja 17%) ning respondendilt või tema pereliikmelt on turul midagi varastatud (vastavalt 15% ja 6%).

Mida teha oma linnaosa turvalisuse parandamiseks?

Ankeedi viimases osas oli vastajatel võimalus anda **erinevaid soovitusi linnaosa turvalisuse parandamiseks**. 43% linnaelanikest ei oska öelda, kuidas suurendada Pärnu linna ning oma linnaosa turvalisust. 22% arvab, et turvalisus suureneks kui oleks võimalik suurendada politseipatrullide arvu tänavatel (jalgsi), 16% leiavad, et tuleb suurendada tänavate valgustust ja 5% pakuvad välja öösel patrullivate politseinike arvu suurendamist ning kontrolli tugevdamist noorte tegevuse üle. Kõigi ülejäänud ettepanekute osakaal jääb alla 5%.

KODU JA KODUÜMBRUSE TURVALISUS

48% vastajatest **ei pea vajalikuks paigaldada oma korterile/majale valvesignalisatsiooni**. Seda teeksid aga 39% vastajatest.

Olulisi suuri erinevusi valvesignalisatsiooni paigaldamise soovis linnaosade võrdluses ei esinenud. Kõige enam on sellest huvitatud Rääma elanikud – 44% ja kõige vähem Mai/Raeküla inimesed – 33%.

Kuni 12 korteriga, 13 ja enama korteriga ning eramajade lõikes on kõige enam huvitatud valvesignalisatsioonist eramajade elanikud (47%), väiksemate kortermajade (33%) ja suuremate kortermajade elanikud (34%).

Naabrivalvega piirkondade elanikud tunnevad suuremat vajadust paigaldada oma korterile/majale valvesignalisatsioon kui naabrivalveta piirkondade inimesed (vastavalt 50% ja 38%).

Suhted naabritega

58%-l vastajatest on **naabritega väga head suhted**, 35% vastajatest suhtleb naabritega vähe, 6%-l naabritest aga puudub suhe oma naabritega.

Kõige paremad suhted naabritega on Vana-Pärnu/Ülejõe elanikel – 85% vastajaid hindab neid väga heaks. Kõige vähem suheldakse naabritega aga Räämas - 46% nimetab naabritega suhteid heaks.

Elumajade tüüpide lõikes suhtlevad naabritega kõige enam eramajades elavad inimesed (78%). 46% suuremate kortermajade elanikest väidab, et nad suhtlevad oma naabritega vähe.

Naabrivalvega piirkondades on üsna loogilisena naabritevahelised suhted paremad kui nendes piirkondades, kus naabrivalvet ei ole korraldatud (hinnang suhtele “väga hea” naabrivalvega piirkonnas 72% ja naabrivalveta 56%).

Rahvuslikus lõikes hindavad eestlased oma suhteid naabritega paremaks kui mitte-eestlased (hinnang “väga hea” vastavalt 59% ja 53%). 7% mitte-eestlastest ja 5% eestlastest ei suhtle oma naabritega üldse.

Need, kes ei suhtle naabritega ei tee seda peamiselt sellepärast, et nad ei tunne oma naabreid (41%), puuduvad ühised huvid (24%), on alles kolitud (12%) või naabrite hulgas on palju venelasi (12%). Need suhtearvud aga ei ole usaldusväärsed, sest vastajate grupp oli väga väike (vaid 17 inimest).

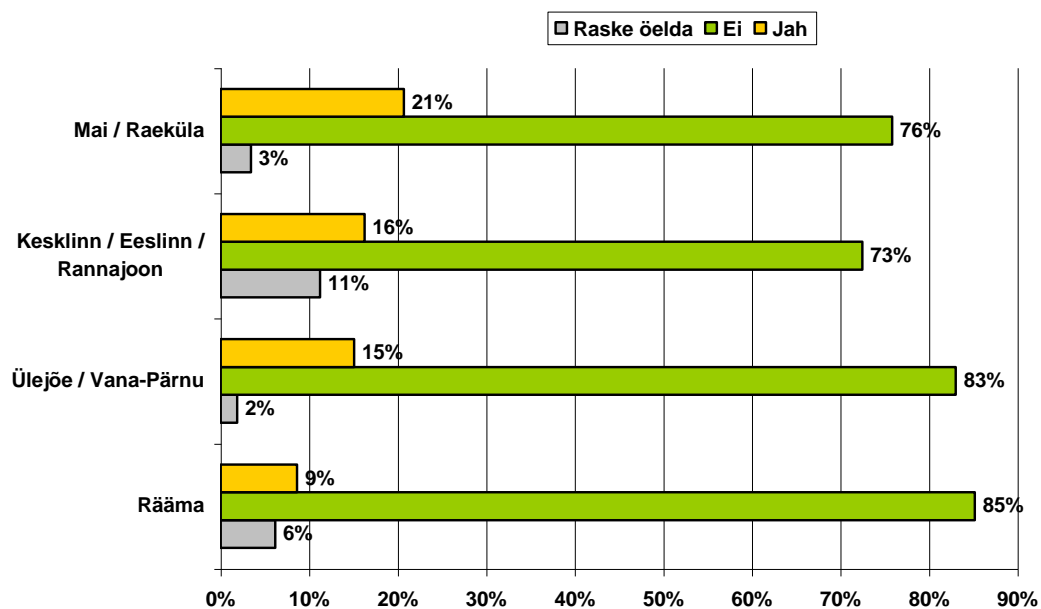
13 või enama korteriga majas nendest, kes suhtlevad oma naabritega vähe on põhjuseks, et nad ei tunne oma naabreid.

79% Pärnu linna elanikest ei ole korraldanud oma piirkonnas naabrivalvet. Kõige sagedamini on naabrivalve korraldatud Raekülas-40%. Kõige vähem aga Vanas-Pärnus.

Naabrivalve

Naabrivalve on enam levinud Mai/Raekülas ning seejärel Kesklinnas/Eeslinnas/Rannarajoonis ja Ülejõeel/Vanas-Pärnus. Vähem on naabrivalvet aga Räämas.

K31. Kas Teie piirkonnas on korraldatud naabrivalve?

Kuidas iseloomustada koduümbrust, kus Pärnu elanikud elavad?

Vastajatel paluti hinnata erinevaid väiteid, mis võiksid iseloomustada nende koduümbrust.

Väide	% vastajatest, kes nõustub täielikult või pigem nõustub esitatud väidetega
Mulle meeldib linnaosa, kus ma elan	90
Siin on lastele mängimiseks piisavalt ruumi	54
Siin toimuvad asotsiaalide ja alkohoolikute koosviibimised	43
Siin toimub sageli kaklusi	34
Siin on levinud kuritegevus	28
Siin on levinud narkootikumide tarvitamine	20
Siin on palju tühje ja mahajäetud hooneid	7

90% vastajatest **nõustub täielikult või pigem** sellega, et neile **meeldib see linnaosa, kus nad elavad**. 54% nõustub, et selles **linnaosas on lastele mängimiseks piisavalt ruumi**. Üsna sagedase probleemina nähakse asotsiaalide ja alkohoolikute koosviibimisi (43%). Vaid 7% arvab, et seal on palju tühje ja mahajäetuid hooneid. Ligi veerand vastajatest leiab, et nende linnaosas on levinud kuritegevus ja narkootikumide tarvitamine.

Kõige enam meeldib see linnaosa, kus nad elavad Kesklinna/Eeslinna/Rannarajooni inimestele – 99% inimestest nõustub antud väitega täielikult või osaliselt. Rääma elanikest on antud väitega nõusolek kõige madalam – ligi 73%.

Naabrivalvega piirkondade elanikud nõustusid sagedamini, et neile meeldib see linnaosa, kus nad elavad ning et lastele mängimiseks on seal piisavalt ruumi.

Linnaosade võrdluses nõustuvad narkootikumide leviku tarvitamisega oma linnaosas kõige sagedamini Rääma inimesed – 28% pigem nõustus sellega, järgmine on Ülejõe/Vana-Pärnu, kus pigem nõustujate osakaal on 25%. Ülejäänud linnaosades jääb pigem nõustujate osa 10-15% vahemikku.

Asotsiaalide ja alkohoolikute koosviibimistega oma linnaosas nõustub täielikult 16% **Kesklinna/Eeslinna/Rannarajooni** inimestest. Mai/Raekülas nõustub antud väitega täielikult vaid 2% vastajaid.

K32. Kuivõrd Te nõustute järgmiste Teie koduümbruse kohta käivate väidetega?

